

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту і маркетингу

Кваліфікаційна робота магістра

**на тему: «ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ»
(на прикладі ТОВ «ПЕЙБОКС»)**

*Допущено до захисту
«___» _____ року*

Студента групи М 01-19 факультету
економіки і права освітньо-професійної
програми Управління та адміністрування
бізнес-процесами спеціальності 073
Менеджмент **Вакалюка Івана Сергійовича**

Науковий керівник:
Доктор, професор Тарасюк М.В.

*Завідувач кафедри
менеджменту і маркетингу*
_____ Тарасюк М.В.
(підпис)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ-2020

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	6
1.1. Системи фінансового менеджменту.....	6
1.2. Функції фінансового менеджменту	16
1.3. Методи, прийоми та моделі фінансового менеджменту	22
1.4. Показники, що характеризують кон'юнктуру фінансового ринку	31
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ	40
2.1. Система інформаційного забезпечення ТОВ “Пейбокс”	40
2.2. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із зовнішніх джерел	45
2.3. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із внутрішніх джерел.....	48
РОЗДІЛ 3. ТЕХНОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ	50
3.1. Автоматичний режим інформування.....	52
3.2. Автоматизований режим інформування	58
3.3. Режим консультацій	68
ВИСНОВКИ	73
РЕЗЮМЕ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78

ВСТУП

Актуальність теми: Ефективність кожної системи управління значною мірою залежить від інформаційної підтримки. Якість інформації, яка використовується для прийняття управлінських рішень, значною мірою залежить від обсягу фінансових ресурсів, прибутковості, ринкової вартості підприємства, альтернативних варіантів інвестиційних проектів, наявних фінансових інструментів та інших показників, які відображають рівень добробуту власників та службовців та швидкість розвитку компанії.

Система інформаційного забезпечення (інформаційна система) фінансового управління - це постійний та цілеспрямований вибір відповідних інформаційних показників, які необхідні для аналізу, планування та підготовки ефективних управлінських рішень у всіх сферах корпоративної фінансової діяльності.

Інформаційна система фінансового управління має на меті надати необхідну інформацію не лише для того, щоб надати інформацію для менеджерів та власників бізнесу, а й задовольнити інтереси широкого кола зовнішніх користувачів.

Головними користувачами фінансової інформації є внутрішній та зовнішній користувач. Зовнішній користувач використовує лише ту частину інформації, яка окреслює результати фінансових дій підприємства та її фінансових станів. Більша частина даної інформації зосереджується в офіційних фінансових звітах, що надаються підприємством.

На додаток до вищезазначеного вмісту, внутрішні користувачі також використовують багато інформації про фінансову діяльність підприємств, що є комерційною таємницею. Важлива роль фінансової інформації у підготовці та прийнятті ефективних управлінських рішень визначає її високі вимоги до якості формування інформаційної системи фінансового управління, включаючи її важливість, повноту, своєчасність, надійність, чіткість та порівнянність і вимоги до ефективності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Багато наукових праць присвячено дослідженню інформаційної системи управління фінансами. Робота вітчизняних вчених внесла значний внесок у вивчення окремих аспектів систем інформаційного забезпечення корпоративного управління фінансами. І. А. Бланка, М. Д. Білик, П. Ю. Буряка, О. Д. Василика, І. В. Зятковського, О. П. Кириленко, О. П. Крайника, М. І. Крупи, В. М. Опаріна, Г. Й. Островської, А. М. Поддерогіна, Р. А. Слав'юка, О. О. Терещенка, С. І. Юрія та ін. Однак, враховуючи те, що економісти мають дуже різні позиції щодо цього явища, можна вважати, що питання інформаційного забезпечення фінансового управління є актуальним і на сьогодні.

Мета роботи: метою даної дипломної роботи є дослідження її характеристика забезпечення інформаційного менеджменту в організації, його складові, структура, види, зміст та сутність. Виходячи з поставленої мети роботи впливають наступні **завдання:**

- Дослідити й охарактеризувати функції та методи фінансового менеджменту.
- Дослідити й охарактеризувати показники, що характеризують кон'юнктуру фінансового ринку.
- Дослідити й охарактеризувати систему показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із зовнішніх та внутрішніх джерел.
- Дослідити й охарактеризувати автоматизований та автоматичний режим інформування.
- Дослідити й охарактеризувати режим консультацій.

Предмет роботи: предметом даної дипломної роботи є інформаційні технології забезпечення інформацією фінансового менеджменту.

Об'єкт роботи: об'єктом даної дипломної роботи є інформаційне забезпечення менеджменту в організації ТОВ «Пейбокс».

Методи дослідження: Загальні методико-теоретичні положення, моніторинг та процес інформаційного забезпечення менеджменту в організації з

використанням наступних загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання.

Структурно-функціональний метод дозволив в рамках єдиного дослідження виокремити структурні елементи в процесі інформаційного забезпечення менеджменту в організації ТОВ «Пейбокс».

Порівняльний метод дозволив провести співвідношення стадій інформаційного забезпечення менеджменту в організації.

Різноманітність методів забезпечила, з одного боку, цілісне сприйняття об'єкта дослідницької роботи у всій системі його зв'язків і взаємозалежностей з іншими елементами інформаційної дійсності, а з другого - адекватний розгляд складних, а подекуди і непередбачених проблемних ситуацій відносно процесу інформаційного забезпечення фінансового менеджменту в організації ТОВ «Пейбокс».

Наукова новизна одержаних результатів: Елементи наукової новизни даної магістерської роботи полягають в аналітичному дослідженні інформаційного забезпечення фінансового менеджменту в організації.

Нормативно-правовою основою роботи: наукова література, наукові статті та дисертації на відповідну тематику фінансового менеджменту.

Практичне значення одержаних результатів: полягає в тому, що методологічні та теоретичні аспекти викладені в даній магістерській роботі є науковим підґрунтям для подальшого розвитку теорії інформаційного забезпечення фінансового менеджменту в організації ТОВ «Пейбокс».

Основні положення даної магістерської роботи доведені до рівня методичних розробок, а також конкретних практичних пропозицій, виходячи з попереднього аналізу даних питань, які були порушені й досліджувалися в даній науковій праці, які можуть бути цілеспрямовано використані в процесі формування інформаційного забезпечення фінансового менеджменту в організації.

Структура роботи: Дана магістерська робота складається із: вступу, трьох розділів, десяти підрозділів, висновків, резюме та списку використаних джерел. Дана наукова праця розміщена на 82 сторінках та налічує в собі 75 посилання на бібліографічні джерела.

РОЗДІЛ 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.

1.1. Системи фінансового менеджменту

Ефективність кожної системи управління значною мірою залежить від інформаційної підтримки. Якість інформації, яку використовують для прийняття керівних рішень, зазначає обсяг затратності фінансових ресурсів, рівень прибутків, ринкову вартість компанії, актуальність відбору інвестиційного проекту і існуючих фінансових інструментів та інші показники, які охарактеризовують рівень добробуту власника і працівників, швидкість розвитку компанії тощо.

Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту (інформаційна система) - це цілеспрямований постійний вибір відповідних інформаційних показників. Ці показники є суттєвими для аналізу, планування та підготовки ефективних управлінських рішень у всіх сферах діяльності фінансових підприємств [1, с. 73-74].

Метою інформаційної системи управління фінансами є не лише надання необхідної інформації для керівників та власників підприємства, а й задоволення інтересів широкого кола зовнішніх користувачів. До основних користувачів інформації належать користувачі як зовнішнього так і внутрішнього типів.

Зовнішній користувач може користуватися лиш тією частиною інформації, яка характеризує показники економічних дій підприємства та її фінансові показники. Більшу частину даної інформації зосереджують в офіційних фінансових звітах, які видаються підприємством.

На додаток до вищезазначеного змісту, внутрішні користувачі також використовують велику кількість оперативної інформації про корпоративну фінансову діяльність, що є комерційною таємницею [2, с. 103].

Інформацію, яка відповідає потребам фінансового менеджменту, можна класифікувати за видами відповідно до її джерела та призначення. Основні компоненти класифікації, що підтримуються інформацією про фінансове управління, включають:

- звіти та бізнес-дані, включаючи баланси, форми бухгалтерського обліку, статистику та фінансові дані бізнесу.

На додаток до відповідних форм офіційної бухгалтерської та статистичної звітності, ця інформаційна підтримка також включає форму носіїв операційних інформаційних файлів, розроблених компанією, та сукупний збір усіх видів звітної інформації. [2, с. 103-104].

- нормативна та інструктивна інформація всіх рівнів (державна, регіональна, галузева).

Така інформація включає юридичні та нормативні документи, пов'язані з фінансовою діяльністю, та колекцію відповідних інформаційних матеріалів.

Планово-прогнозна інформація.

Така інформація включає: статистичні дані про фінансову діяльність, фінансові ринки та банківську діяльність (штати, регіони, департаменти, департаменти); публікації з відповідних питань у періодичних виданнях; прогнозні дані, бюджети на всіх рівнях та їх проекти; курси валют у динаміці, біржову та банківську оперативну інформацію [1, с. 74].

Ця інформаційна підтримка фінансового управління може також включати інформацію про інвестиції, особливо результати порівняльної оцінки варіантів інвестиційних проектів для всіх видів інвестицій (прямі інвестиції або інвестиційний портфель).

Носієм цієї інформації можуть бути сертифікати або моделі прогнозування довірчих та інвестиційних компаній (включаючи банки), що використовуються для управління інвестиційним портфелем цінних паперів, які можуть бути використані для розрахунку роботи компанії при плануванні та оцінці ефективності інвестицій [3, с. 81].

Типи планів та прогнозів, що підтримуються інформацією про фінансовий менеджмент, можуть також включати інформацію, яка використовується для підготовки корпоративних бізнес-планів, особливо всі типи техніко-економічних розрахунків, довідкову та аналітичну інформацію, що стосується цих питань [3, с. 81].

Відповідною формою бізнес-плану підприємства, поточного та майбутнього фінансового плану можуть виступати носієм такої інформації.

Ця інформаційна підтримка фінансового управління може включати накопичену або різну разову інформацію, яка формується відповідними службами підприємства. Ця інформація включає, зокрема, різні аналітичні коментарі, підготовлені компанією, включаючи пояснювальні записки до балансу та кожен форму фінансової звітності, що стосується фінансово-господарської діяльності компанії, а також накопичувальний аналіз, таблиці, форми, схеми, та ділова довідка всіх аспектів корпоративних фінансів [1, с. 75].

Цей тип інформації включає довідкові та аналітичні матеріали, які регулярно формуються фінансовими та іншими службами компанії з певною періодичністю та складаються одночасно на вимогу керівництва компанії, вищих організацій або зовнішніх користувачів.

Інформаційним забезпеченням фінансового управління повинен бути бухгалтерський облік, тобто баланс компанії, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал компанії та операційні дані фінансово-господарської діяльності компанії. [2, с. 105].

Дані бухгалтерського обліку та фінансової інформації підприємства можуть: аналізувати стан та тенденції фінансового управління підприємства протягом відповідного періоду та формулювати короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий фінансовий план та фінансовий прогноз підприємства; робити бюджет доходів і витрат компанії з усіх аспектів фінансово-господарської діяльності компанії; контролювати фінансові, комерційні та виробничі операції компанії. На основі рекомендацій щодо аналізу

та оцінки компанія формує рекомендації щодо фінансового оздоровлення для поліпшення формування та використання своїх фінансових ресурсів.

Інформаційне забезпечення фінансового управління особливо дозволяє оцінити управлінський стан корпоративних активів та пасивів, визначити ефективність управління власним капіталом та всіма активами, визначити резерви, що використовуються для вдосконалення корпоративних активів, та робити прогнози до відповідних тенденцій в даних процесах на майбутні періоди [3, с. 82].

На основі інформації та даних, що стосуються фінансового управління підприємством, також будуть оцінюватися відносини з банківськими установами, іншими кредиторами, партнерами та інвесторами. Оцінка дозволяє компанії сформулювати заходи щодо поліпшення банківських відносин, оптимізувати відносини з інвесторами та кредиторами, визначити ефективність різних інвестиційних проектів, доцільність виплати дивідендів та обґрунтоване фінансування та управління на основі цих даних. [1, с. 76-77].

Інформаційна підтримка фінансового управління також використовується для оцінки ефективності корпоративних фінансових операцій.

За допомогою аналізу даних фінансового управління можна зробити висновок, чи відповідають компанія та її партнери умовам фінансової операції.

Фінансові функції бізнесу, що виконуються на основі вищезазначеної інформації та даних, також включають ведення та оцінку фінансової звітності, оцінку виконання фінансових рішень та бюджетування формування та використання фінансових ресурсів.

Без ретельних знань з бухгалтерського обліку та фінансової звітності неможливо прийняти ефективні рішення у галузі корпоративного управління фінансами. [2, с. 106].

Фінансова звітність повинна бути підготовлена та надана користувачам у межах терміну, визначеного чинним законодавством. Якщо інформація про звіт надається занадто довго, вона може втратити свою важливість.

Дані фінансової звітності є не тільки підставою для оцінки результатів звітного періоду, але й підставою для прогнозування результатів. Тому інформація про фінансовий стан та результати діяльності часто використовується як основа для прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства.

При складанні фінансової звітності кожна компанія розглядається як юридична особа, незалежна від власника (фізичної особи). Отже, особисте майно та зобов'язання власника не повинні відображатись у фінансовій звітності компанії.

Отже, фінансова звітність (включаючи баланси) відображає лише зобов'язання власника щодо внесків капіталу та розподілу прибутку (у формі процентів, дивідендів, вилучення капіталу тощо) власнику. Цей принцип називається принципом корпоративної автономії [2, с. 106-107].

Отже, якщо власник бізнесу сплачує власні кошти банку для збільшення законного капіталу бізнесу, операція буде відображена у фінансовій звітності. Якщо метою власника є отримання депозитних відсотків за власні кошти та використання їх для власних потреб, такі господарські операції не вплинуть на фінансову звітність.

Фінансова звітність також готується відповідно до принципу безперервності діяльності компанії, тобто компанія не має наміру або потреби ліквідувати або суттєво зменшити обсяг своєї діяльності, і залишатиметься незмінною в майбутньому (принаймні в наступному звітному періоді). [1, с. 78].

Принцип циклічності передбачає розподіл компанії на певні періоди (звітні періоди) для складання фінансової звітності. Для Р (S) ВU 1 звітним періодом є календарний рік. Однак для новостворених компаній чи компаній, що ліквідуються, тривалість звітного періоду може змінюватися.

Принцип бухгалтерського обліку протягом періоду влади та відповідальності полягає в тому, що результати господарських операцій визнаються тоді, коли вони відбуваються, і відображаються в бухгалтерській та фінансовій звітності періоду, пов'язаного з ними.

Як результат, користувач отримує не лише інформацію про минулі операції, пов'язані з оплатою чи інкасо, але також інформацію про майбутні зобов'язання щодо сплати готівки та ресурсів, які слід використовувати в майбутньому. Цей тип інформації про минулі транзакції є найбільш корисним для користувачів економічних рішень [2, с. 108].

П (С) БО 1 зазначає, що принцип нарахування повинен застосовуватися одночасно з принципом відповідності. Відповідно до цього принципу, видатки слід визнавати у звіті про прибутки та збитки на основі прямої залежності між видатками та отриманими доходами.

Для надійності, враховуючи важливість інформації у фінансовій звітності для користувачів та витрати на отримання інформації, інформація у фінансовій звітності також повинна бути повною.

Таким чином, фінансова звітність не обмежується балансами, звітами про прибутки та збитки, власним капіталом та грошовими потоками, але також включає примітки, що містять інформацію про корпоративні облікові політики та додаткові пояснення щодо певних статей у цих звітах. Крім того, у цих примітках також розкриваються важливі події для користувачів фінансової звітності, що відбулися після дати розробки балансу (наприклад, оголошення про виплату дивідендів) [1, с. 79].

З метою підготовки фінансової звітності керівництво підприємства формує облікову політику, тобто обирає принципи бухгалтерського обліку, методи та процедури для точного відображення фінансового стану та результатів діяльності підприємства та забезпечення порівнянності фінансової звітності.

Надання користувачам інформацію про облікову політику, якої суб'єкти господарювання повинні завжди дотримуватися, складаючи свою фінансову звітність. Будь-які зміни цієї політики та вплив таких змін на фінансову звітність є вимогою до послідовності.

Виконання даного принципу є необхідною умовою порівнянності фінансової звітності. Зрештою, користувачі мають можливість виявити унікальні

особливості різних методів вирішення подібних транзакцій та інших подій, що використовуються однією і тією ж компанією чи різними компаніями протягом конкретного звітного періоду.

Відповідно до П (С) БО 1, компанії розкривають свою облікову політику в примітках, описуючи принципи оцінки та методи бухгалтерського обліку кожної статті звіту. Компанія має право вибирати та приймати рішення самостійно [1, с. 80].

Що ж стосується змін облікової політики, то в П(С)БО 6 визначено:

1. коли можливі такі зміни;
2. не розглядається як зміна політики обліку;
3. як зміни в обліковій політиці впливають на результати фінансової звітності;
4. які примітки слід подавати у разі змін облікової політики.

Багато комерційних операцій, таких як погашення безнадійної заборгованості, визначення можливого строку корисного використання основних фондів тощо, мають певну невизначеність і вимагають професійного судження. Під час складання фінансової звітності застосовується принцип обережності, який передбачає, що активи або доходи не слід завищувати, а зобов'язання або витрати слід недооцінювати. [2, с. 109].

Принцип вимірювання єдиної валюти передбачає вимірювання та узагальнення всіх підприємств у фінансовій звітності компанії в єдиній валюті.

При складанні фінансової звітності необхідно намагатися збалансувати всі ці принципи, щоб досягти якісних характеристик фінансової звітності [1, с. 81].

Важлива роль фінансової інформації у підготовці та прийнятті ефективних управлінських рішень призвела до високих вимог, до якості процесу формування інформаційної системи фінансового управління, включаючи її важливість, повноту, своєчасність, надійність, простоту побудови та порівняння, вимоги до ефективності.

Значущість, що вказує на те, як задіяна інформація впливає на результати фінансових рішень, особливо в процесі формування корпоративних фінансових стратегій, формулювання цілеспрямованої політики щодо певних аспектів фінансової діяльності та формулювання поточних та оперативних фінансових планів [3, с. 84].

Цілісність полягає у характеристиці повноти набору інформаційних показників, необхідних для аналізу, планування та прийняття управлінських рішень щодо всіх проблем у фінансовій діяльності підприємства. Своєчасність характеризується тим, що інформація відповідає потребам протягом періоду використання. Певні типи інформаційних показників використовуються лише в незмінному якісному вираженні протягом доби (наприклад, іноземні валюти, курси певних акцій та валютних інструментів на фінансових ринках), інші типи місяць, квартал [1, с. 82].

Надійність вказує, наскільки отримана інформація може відображати справжній стан і результати фінансової діяльності, справді характеризувати характеристики зовнішнього фінансового середовища, нейтрального до всіх потенційних категорій користувачів, і як це перевірити.

Його легко побудувати, він відповідає певним стандартам, зручний у використанні, і його можна зрозуміти в категорії очікуваних користувачів.

Порівнянність, вона визначає можливість порівняльної оцінки вартості окремих активів компанії та результатів фінансової діяльності в часі, а також можливість порівняльного фінансового аналізу компаній із подібними суб'єктами господарювання.

Визначаючи визначення та одиниці виміру окремих інформативних показників, використовуючи відповідні національні та міжнародні стандарти фінансової звітності, узгодженість та стабільність методів обліку фінансових показників підприємств можуть забезпечити цю порівнянність. [2, с. 110-111].

Ефективність, що означає, що витрати на залучення певних інформативних показників не повинні перевищувати ефекту від їх використання при підготовці

та реалізації відповідних управлінських рішень [2, с. 112].

Склад, широта та глибина системи інформаційного забезпечення фінансового управління залежать від відомчих особливостей підприємства, його організації та юридичної форми діяльності, а також від кількості та ступеня фінансової діяльності.

Система інформаційного забезпечення фінансового управління - це функціональний комплекс, що забезпечує безперервний та цілеспрямований процес відбору відповідних інформаційних показників, які є необхідними для аналізу, планування та підготовки ефективних управлінських рішень у всіх аспектах фінансового управління. [1, с. 83-84].

1.2. Функції фінансового менеджменту

Функція фінансового управління визначає формування структури системи управління. Існує дві основні функції фінансового управління: функція об'єктів управління та функція тем управління. До функцій об'єктів управління належать: організація валютного обігу, забезпечення фінансовими ресурсами та інструментами інвестування (вартості), організація фінансової роботи тощо. [5, с. 192].

Функція теми управління - це звичайна діяльність, яка вказує на спрямованість впливу на людей в економічному процесі та фінансовій роботі. Ці функції (тобто конкретні типи управлінської діяльності) завжди складаються із збору, систематизації, передачі, зберігання інформації, прийняття та прийняття рішень та перетворення її в команду. Ми говоримо про такі функції, як планування чи прогнозування, прогнозування, організація, регулювання, координація, стимулювання та контроль. Функції фінансового менеджменту в Табл. 1.

Таблиця 1.

1. Розроблення корпоративної економічної стратегії. У процесі виконання цієї функції, виходячи із загальної стратегії економічного розвитку підприємства та прогнозування ситуації на фінансовому ринку, сформувалася цільова довготривала фінансова діяльність та система показників; визначаються пріоритетні завдання, які потрібно вирішити найближчим часом, та сформульовано політику діяльності компанії в основному напрямку її фінансового розвитку. Фінансова стратегія підприємства розглядається як невід'ємна частина загальної стратегії економічного розвитку [3, с. 85].

2. Складання ефективної інформаційної системи, яка забезпечує обґрунтування потенційного варіанту управлінського рішення. У процесі виконання цієї функції слід визначити обсяг та зміст інформаційних потреб у фінансовому управлінні; сформувати зовнішні та внутрішні джерела інформації, що відповідають цим потребам; організувати постійний моніторинг фінансового стану компанії та стану фінансового ринку.

3. Аналізування різного роду видів фінансових дій компанії. У процесі виконання цієї функції слід визначити обсяг та зміст інформаційних потреб у фінансовому управлінні; сформувати зовнішні та внутрішні джерела інформації, що відповідають цим потребам; організувати постійний моніторинг фінансового стану компанії та стану фінансового ринку. [3, с. 85].

Основний напрямок реалізації плану корпоративної фінансової діяльності. Реалізація функцій фінансового управління пов'язана з розробкою поточної системи планування та експлуатації бюджету основних напрямків фінансової діяльності, різних підрозділів та всієї компанії. Основою цього плану є сформована підприємством фінансова стратегія, яка потребує стандартизації на кожному етапі свого розвитку.

Створення ефективної системи стимулювання реалізації управлінських рішень у сфері фінансової діяльності. У процесі виконання цієї функції сформована система заохочень та санкцій для керівників та керівників різних структурних підрозділів підприємства з метою примусового їх виконання або невиконання встановлених цільових фінансових показників, фінансових

стандартів та планових завдань. Індивідуалізація цього механізму стимулювання досягається введенням на підприємство форми оплати за контрактом керівників підрозділів та фінансових менеджерів. [5, с. 193].

4. Ефективність контролю здійснення керівних дій в частині фінансових дій. Реалізація цієї функції фінансового управління пов'язана зі створенням системи внутрішнього контролю на підприємстві, розподілом контрольних обов'язків різних служб та фінансових менеджерів, системи, що визначає контрольовані показники та цикли контролю, та швидкою реакцією на результати контролю.

У функціональній групі управління фінансами як особливій галузі управління підприємством основними функціями є:

1. Управління активами, функція цього управління полягає у визначенні фактичного попиту на певні види активів на основі передбачуваного обсягу господарської діяльності підприємства та у визначенні загальної суми. Оптимізуйте активи з точки зору всебічної ефективності використання, забезпечте ліквідність певних видів оборотних активів, прискоріть цикл їх обороту та виберіть ефективні форми та джерела фінансування.

2. Керування капіталом. У процесі виконання цієї функції сформовано всі фонди, необхідні для фінансування корпоративних активів; структура капіталу оптимізована для забезпечення його найбільш ефективної реалізації; розробляється система заходів з рефінансування капіталу як найбільш ефективного виду активів [3, с. 86].

3. Управління інвестиціями. Функція цього управління полягає у формуванні найважливішої сфери інвестиційної діяльності підприємства; оцінці інвестиційної привабливості окремих фактичних проектів та фінансових інструментів та виборі найбільш ефективних проектів; формування реальної інвестиційної програми і портфеля фінансових інвестицій; вибір найефективніших форм фінансування інвестицій.

4. Керування фінансовим потоком. Функція цього управління полягає у

формуванні всіх грошових потоків підприємства, синхронізації їх кількості та часу в одному майбутньому періоді та ефективному використанні залишку тимчасових вільних грошових активів [5, с. 194].

5. Керування фінансовим ризиком. У процесі виконання цієї функції вона становить основний фінансовий ризик, властивий господарській діяльності підприємства. З точки зору окремих операцій та загальної господарської діяльності, ступеня цих ризиків та суми можливих фінансових збитків, пов'язаних з ними; сформована система підприємств для запобігання та мінімізації певних фінансових ризиків та їх страхування.

6. Антикризовий фінансовий менеджмент, якому загрожує банкрутство. У процесі виконання цієї функції постійно контролювати фінансовий стан підприємства для діагностики загрози корпоративного банкрутства; оцінюють ступінь цієї загрози; використовують внутрішній механізм фінансової стійкості корпорації, а при необхідності - підтверджують напрямки її реструктуризації.

Основною функцією фінансового менеджменту як особливої галузі управління бізнесом вважається найбільш вичерпна форма. Беручи до уваги специфічні характеристики підприємства як об'єкта фінансового управління та основної форми фінансової діяльності, кожна функція може бути конкретизована більш конкретно. Враховуючи це конкретне впровадження, кожне підприємство створило багаторівневу систему функцій фінансового управління [3, с. 87].

Згідно позиції І. Балабанова, до функцій суб'єкта управління відносяться:

- 1) планування;
- 2) прогнозування;
- 3) організація;
- 4) регулювання;
- 5) координація;
- 6) стимулювання;

7) контроль.

Фінансове планування охоплює весь комплекс заходів як по виробленню планових завдань, так і по їх втіленню в життя [5, с. 195-196].

Прогноз у фінансовому менеджменті - це розвиток довгострокових змін у фінансовому стані всього об'єкта та його різних частин. На відміну від планів, прогнози не ставлять завдання безпосереднього впровадження розроблених прогнозів на практиці. Прогнози можуть базуватися на минулих висновках про майбутнє (з урахуванням оцінки експертами змін) та прямих прогнозів змін.

Функція організації у фінансовому менеджменті полягає в об'єднанні персоналу, який спільно виконує фінансові плани на основі певних правил та процедур [5, с. 197].

Нормативи у фінансовому менеджменті - щодо функціонування об'єкта управління, стабільності фінансової системи можна досягти завдяки цій операції у разі відхилення від заданих параметрів (відхилення від графіка, планових завдань, норм і стандартів).

Координація - узгодженість роботи всіх ланок системи управління, апарату управління і працівників.

Стимулювання в фінансовому менеджменті виражається у зацікавленості працівників у результатах своєї праці.

Контроль фінансового управління зводиться до перевірки організації фінансової роботи та виконання фінансових планів то збиру інформацію про використання коштів, фінансовий стан суб'єкта та додаткові резерви [3, с. 8889].

Процес фінансового управління можна розглядати як послідовність із трьох етапів: планування, виконання плану та моніторинг прогресу плану. Перед прийняттям рішення менеджер повинен мати всю необхідну інформацію, надану бухгалтером.

Облік є основою для складання фінансової звітності та фінансових планів. Такі фінансові звіти, як звіт про прибутки та звіти про рух грошових коштів,

забезпечують зв'язок між системами бухгалтерського обліку, бізнес - аналізом та фінансовим аналізом.

З їх допомогою менеджери можуть оцінити свій фінансовий стан та ефективність управління та спланувати фінансові показники. Коли компанія подає заявку на позику в банку, якому також потрібні ці звіти. На основі цих звітів банки роблять висновки щодо платоспроможності, прибутковості та економічної ліквідності.

Якщо продаж усіх активів ферми (землі, будівель, техніки, худоби тощо) може повернути всі борги, ферма вважається платоспроможною. Рентабельність - це співвідношення між прибутком та вартістю проданих товарів, а ліквідність - здатність економіки забезпечити достатньо коштів для виконання своїх фінансових зобов'язань [5, с. 198].

Економічний власний капітал визначається як різниця між сукупними активами та пасивами. Отже, власний капітал - це сума, яку отримає власник бізнесу при продажу ферми за поточною ринковою ціною за мінусом усіх його зобов'язань (боргів, податків тощо). Сукупні активи в балансі завжди повинні дорівнювати сумі зобов'язань та власного капіталу.

У звіті про доходи та збитки відображаються результати господарської діяльності компанії за певний період (як правило, рік). Це дозволить порівняти грошові потоки та виробничі витрати. Звіт визначає чистий прибуток та коригує грошові доходи та виробничі витрати з метою їх узгодження з конкретним періодом часу для розрахунку чистого прибутку.

У звіті про рух грошових коштів відображається інформація про джерела доходу цих коштів та їх використання протягом звітного періоду. Основна мета цього звіту - надати інформацію про економічну ліквідність. Хоча звіт про прибутки та збитки може свідчити про значний прибуток, це не означає, що економіка знаходиться в хорошій формі. [5, с. 199].

Звіт про рух грошових коштів показує, чи має господарство достатньо коштів для здійснення виробничого процесу, погашення боргів та податків. Його

особливо цікавить банк, який фінансує це сільськогосподарське підприємство.

1.3. Методи, прийоми та моделі фінансового менеджменту

Взагалі кажучи, як інструмент для вивчення тем управління фінансами або управління корпоративною фінансовою діяльністю, цей метод слід розуміти як теоретичну та пізнавальну категорію, основні (базові) поняття, наукові інструменти, [8, с. 27].

На ранніх стадіях розвитку бізнесу корпоративне управління фінансами в основному базується на інтуїції та досвіді менеджерів, не використовуючи офіційні методи. Оскільки характер ділових відносин стає все більш складним (збільшення кількості компаній, галузей, інтенсивна конкуренція, поява нових управлінських структур та інші фактори), цей підхід стає неприйнятним. Сучасні методи обробки інформації дають змогу виконувати кілька обчислень у режимі імітації, а також вибирати найбільш ефективні варіанти, комбінації факторів та інші альтернативні методи. Очевидно, що процес прийняття управлінських рішень з управління фінансами зараз в основному базується на формальних показниках, методах та моделях [1, с. 276].

Будь-яка соціально-економічна система, включаючи ТОВ «Пейбокс», є механізмом, функціонування якого зумовлене впливом великої кількості зовнішніх та внутрішніх факторів (у тому числі суб'єктивного характеру).

Методи фінансового управління можна розділити на три категорії: загальноекономічні методи; інструментальні (кількісні) методи прийняття управлінських рішень; спеціальні методи. Розглянемо їх загальну характеристику [8, с. 27-28].

До цієї групи економічних методів належать: позичковий, ощадно - позиковий бізнес, система готівково-розрахункового бізнесу, система страхування, система розрахунків, система фінансових санкцій, довірчий бізнес, трансфертний бізнес, система амортизації, податкова система тощо.

Загальна логіка цього методу, їх основні параметри, можливість або необхідність впровадження цих методів визначаються централізовано в системі державного управління, а варіативність їх застосування обмежена.

Набір інструментальних (кількісних) методів включає методи прогнозування, факторний аналіз, фінансово -математичні методи, моделювання та інші методи. Існує багато інструментів і методів, і найбільш важливими для фінансового управління є такі підгрупи: методи факторного аналізу, методи прогнозування та методи теорії прийняття рішень. Ми коротко це пояснимо [1, с. 277].

Факторний аналіз відноситься до процесу визначення причинності, виявлення та оцінки важливості факторів, що беруть участь. У процесі факторного аналізу метою дослідника є визначення факторів, що мають позитивний чи негативний вплив на показники ефективності. За результатами аналізу розробляються заходи щодо посилення певного впливу та зменшення впливу інших факторів.

При визначенні сукупності факторів на інтуїтивній основі фактори можуть бути визначені неофіційно. Однак головним вибором є формальний аналіз, який базується на використанні двох моделей - стохастичної моделі та жорсткої моделі [8, с. 28].

Прогнози та показники відіграють важливу роль у фінансовому управлінні; наприклад, прогнозування обсягу продажів, виробничих витрат, вимог до фінансування, розміру грошових потоків та інших значень. Слід зазначити, що як один із методів управління фінансами, прогнозування полягає не лише в обчисленні еталону з кількісними вимірами, але також і в розумінні методу визначення найкращого напрямку дій.

Найпоширенішими методами прогнозування стали: методи експертної оцінки, методи роботи з часопросторовими колекціями, а також методи аналізу ситуації та прогнозування.

Далі розглянемо сукупність методів теорії прийняття рішень. Загальний

термін цих методів вказує на те, що їх основною метою є обґрунтування управлінських рішень. Методи цієї групи поєднують якісні та кількісні принципи, а саме досвід та інтуїцію аналітика, а також необхідність та доцільність врахування використовуваних інструментів та обмежень, передбачених умовами навколишнього середовища. [1, с. 277-278].

Основними методами в цій групі є наступні: імітаційний метод, метод побудови дерева рішень, метод аналізу чутливості.

Спеціальні методи, засновані на специфікаціях та обов'язкових стандартах застосування, знаходяться в середньому положенні між першими двома групами. До них належать: дивідендна політика, фінансовий лізинг, факторинг, франчайзинг, ф'ючерси тощо.

У цьому розділі представлені та коротко представлені основні категорії методів управління фінансами [8, с. 29].

Коли йдеться про спеціальні методи, слід зазначити, що в арсеналі фінансових менеджерів деякі процедури можна розділити на три категорії: загальна економіка, прогнозування та аналіз та спеціальні.

До першої групи належать кредитний, ощадно-позиковий бізнес, система готівково-розрахункового бізнесу, страхові системи, розрахункові системи, системи економічної санкції, довірчий бізнес, іпотечний бізнес, трансфертний бізнес, система амортизації, податкова система тощо.

Загальна логіка цього методу, їх основні параметри, можливість чи необхідність впровадження визначаються централізовано в системі управління державним господарством, а варіативність його застосування дуже обмежена.

До другої групи належать фінансове планування, податкове планування, методи прогнозування, факторний аналіз, моделювання тощо. Більшість із цих методів є тимчасовими. За ступенем централізованого нагляду та контролю середнє становище між цими двома типами людей посідають спеціальні методи фінансового управління, багато з яких щойно розпочали поширюватися в Україні.

Щодо методу, слід зазначити, що фінансові справи підприємства - це сукупність економічних відносин, які приймають валюту як посередника, що з'являється в процесі формування, розподілу та використання коштів. Фінансовий менеджмент - це управління потоком фінансових ресурсів та коригування фінансових відносин.

Потік фінансових ресурсів базується на потоці капіталу, тому загальним змістом усіх методів управління фінансами є валютні відносини та валютний потік, пов'язаний з оборотом капіталу.

Тому технологія фінансового управління є методом впливу валютних відносин на конкретні об'єкти управління для досягнення конкретних цілей.

Відповідно до різних сфер діяльності, техніки фінансового управління можна розділити на такі категорії:

- Технологія, призначена для переказу коштів;
- Технологія, призначена для мобілізації капіталу для розвитку;
- Спекулятивна технологія (або спекулятивна торгівля);
- Технологія, призначена для підтримки здатності капіталу генерувати високі доходи.

Технології переказу коштів включають технології, пов'язані з оплатою придбання товарів, проектів та послуг; вони базуються на грошових відносинах, пов'язаних з купівлею-продажем цих товарів. При вивченні цієї групи методів слід розглянути концепцію розрахунку, яка є системою організації та управління грошовими вимогами та обов'язковими платежами; їх основне призначення - обслуговувати грошовий потік (коефіцієнт оборотності платежів).

Існує кілька основних способів оплати: готівковий та безготівковий, які можуть зіграти роль лише в органічній єдності. Розрахунок готівкою - це розрахунок готівкою в грошових одиницях. Безготівковий платіж включає кредитні та дебетові картки, оплату смарт-карткою; платіжне доручення; інкасо; документарний акредитив; розрахунковий чек, а також інші форми розрахунків,

передбачені законами, банківськими правилами та практично застосовуваними конвенціями про обороти.

Трансфер капіталу для зростання означає інвестиційну угоду, як правило, пов'язану з довгостроковими капіталовкладеннями. Тому технологія, призначена для передачі капіталу, є способом досягнення його зростання, методом отримання приросту капіталу у формі зростання. До основних технологій цієї групи належать: депозит, оренда, продаж, факторинг, франчайзинг, овердрафт тощо.

Розглянемо деякі з них. Депозити відносяться до депозитів готівки або цінних паперів, що зберігаються в банках. Це джерело банківського кредитного капіталу, що використовується для кредитування, факторингу, інвестиційних та інших операцій, тому депозити сплачуються банком.

Орендна плата є фіксованим доходом від капіталу, облігацій та майна і не вимагає від одержувача ведення бізнесу. Лізинг - це одна з форм довгострокових оренд, пов'язаних з передачею обладнання, транспортних засобів та іншого рухомого та нерухомого майна, за винятком землі та природних об'єктів. По суті, лізинг - це форма логістики, яка одночасно надає та здає в оренду.

Франчайзинг - це відносини між учасниками ринку, коли сторона (франчайзер) використовує свою розроблену систему поведінки, щоб стягувати з неї інше право (концесію) на ведення певного виду бізнесу (Роялті).

Факторний бізнес - це торгово-комісійний бізнес, пов'язаний з позиками в оборотний капітал. Це сукупність дебіторської заборгованості у покупця, яка є специфічним видом короткострокового кредитування та брокерського бізнесу.

Спекулятивна торгівля - це короткострокова угода про прибуток у формі різниці між цінами купівлі та продажу (процентними ставками), відсотками та різницею між запозиченням та позикою. Основні методи, пов'язані зі спекулятивними операціями, включають: звітування; операції з обмінним курсом; обмінні операції; валютний арбітраж; процентний арбітраж; валютні спекуляції.

Технологія, призначена для підтримки здатності капіталу приносити високий дохід, є методом управління потоками капіталу в умовах ризику та економічної невизначеності. До цієї групи належать такі технології, як страхування та іпотека.

Страхування - це система економічних відносин, що включає створення спеціального фонду (страхового фонду) та його використання (розподіл та перерозподіл) для подолання та компенсації різних несприятливих подій (страхових випадків), спричинених виплатою страхового відшкодування та страхових сум. Вид втрати, шкоди. Застава - це спосіб забезпечити виконання зобов'язань перед кредиторами.

Тому в цій главі розглядаються основні прийоми фінансового управління та описуються основні прийоми.

Що стосується моделей фінансового управління, слід зазначити, що різні типи моделей широко використовуються у фінансовому менеджменті. Модель є копією або аналогом дослідницького процесу, об'єкта чи явища, що відштовхується від мети дослідження, і відображає основні властивості модельованого об'єкта. В фінансовій сфері є велика кількість класифікації моделей.

Тому широкий спектр описових, нормативних, предикатних моделей; суворо детерміновані та випадкові моделі; збалансовані моделі та інші типи. У фінансовому менеджменті для опису власності та фінансового стану підприємства використовуються різні типи моделей. Характеристики стратегії, що використовується для залучення коштів для ведення підприємницької діяльності або окремого виду бізнесу; управління активами та пасивами; прогнозні фінансові показники; факторний аналіз та інші цілі.

Велика кількість моделей кількісного фінансового аналізу запозичені у математики, і з теоретичної точки зору побудова цієї моделі супроводжується багатьма припущеннями, які мають теоретичний характер і певною мірою далекі від реальності. Наприклад, характеристиками ринку капіталу є однорідність, яку

очікують учасники ринку, нескінченна подільність фінансової власності, відсутність трансакційних витрат, наявність певних атрибутів функції корисності та інші припущення. При побудові моделі факторного аналізу очевидно, що звичайно виділяти певні групи факторів і одночасно ігнорувати інші фактори.

Ця умова не повинна становити проблему у фінансовому менеджменті, оскільки метою цієї моделі є пояснення та доведення логіки ринку капіталу, підприємства та його взаємовідносин з контрагентами. Слід зазначити, що використання конкретних фінансових рішень значною мірою базується на неформальних суб'єктивних методах, але використання суб'єктивних методів не виключає розгляду формальних алгоритмів та розрахунків.

Продовжимо розглядати основні характеристики окремих моделей, які в основному використовуються для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств.

Дескриптивна модель - модель описового характеру, є основними при оцінці майнового та фінансового стану підприємства. До них належать:

- Встановити балансову систему;
- Надати фінансову звітність у розділі аналізу;
- Аналіз вертикальних та горизонтальних звітів;
- Розрахувати коефіцієнт аналізу;
- Аналітичні примітки до звіту.

Усі ці моделі базуються на використанні бухгалтерської інформації.

Вертикальний аналіз базується на іншому поданні фінансової звітності, тобто у формі відносної величини, що характеризує структуру зведених показників. Часові ряди цих значень є частиною аналізу, що дозволяє відстежувати та прогнозувати структурні зміни у складі економічних ресурсів та джерел фінансування.

Горизонтальний аналіз дозволяє визначити тенденції в окремих статтях або групах фінансової звітності. Цей аналіз базується на розрахунку основних темпів

зростання статей балансу або статей звіту про прибутки та збитки.

Система коефіцієнта аналізу є основним елементом для аналізу фінансового стану компанії і використовується різними групами користувачів інформації (менеджерами, аналітиками, акціонерами, кредиторами, інвесторами). Таких показників багато, і для зручності дослідження їх можна розділити на кілька категорій. Як правило, існує кілька наборів показників, які дозволяють повністю оцінити компанію в наступних сферах:

- Майновий потенціал,
- Ліквідність та платоспроможність,
- Фінансова стабільність,
- Рентабельність і прибутковість,
- Корпоративна внутрішня ефективність,
- Ринкова привабливість.

Предикативні моделі з прогнозованими властивостями використовуються для прогнозування доходу компанії та її майбутнього фінансового стану. У цій групі найчастіше використовуються такі методи:

- Розрахувати ключові точки продажу;
- Сформувати прогностичну фінансову звітність;
- Модель динамічного аналізу (строго визначена факторна модель та модель регресії),
- Модель аналізу ситуації.

Нормативна модель, яка дозволяє порівнювати фактичні результати вашого бізнесу з очікуваними, в основному використовується для внутрішнього фінансового аналізу.

Їх суть зводиться до формування певних груп та частин аналізу (наприклад, за допомогою технічних процесів, типів продуктів, центрів відповідальності), подальшого встановлення стандартів для вибраних статей доходів і витрат та аналізу відхилень фактичних даних від нормативних актів. Більшою мірою аналіз

заснований на застосуванні строго визначеної системи факторних моделей.

У фінансовому аналізі та управлінні розроблено деякі моделі, які містять ключові характеристики кожної з цих трьох груп моделей. Наприклад, ми можемо використовувати прогностні звіти як модель очікуваного стану компанії. Західні компанії використовують цю модель як частину поточних фінансових планів або для оцінки можливого банкрутства.

У кожному випадку побудова звіту про прогноз здійснюється в рамках моделювання, тобто звіт будується в різних сценаріях і описується певними значеннями ключових параметрів.

1.4. Показники, що характеризують кон'юнктуру фінансового ринку

Дослідження ринку є одним із важливих завдань, з якими стикаються суб'єкти господарювання (мікро-рівень) та країни (макрорівень). При аналізі поточних економічних умов необхідно визначити стратегії та стратегії діяльності. Визначення кон'юнктури ринку дозволяє компаніям оцінювати своє становище на ринку та приймати управлінські рішення на основі досліджень [12, с. 167].

Вивчення кон'юнктури фінансового ринку спрямовано на визначення особливостей та ступеня його збалансованості, співвідношення попиту та пропозиції на різні види фінансових активів.

Суть ринкового механізму полягає в спробі збалансувати попит і пропозицію, але цей процес характеризується випадковістю, що спричинить коливання та відхилення загальної тенденції розвитку ринку. Необхідно проаналізувати поточний коефіцієнт попиту та пропозиції, тобто кон'юнктуру ринку [11, с. 62].

Вивчення загальних економічних умов та кон'юнктури товарного ринку слід розпочати з вивчення показників, які можуть кількісно оцінити зміни на ринку та визначити тенденції розвитку ринку.

В Західних країнах існує повна статистична система, яка може описувати

зміни загальних економічних та товарних умов. Всі показники, що використовуються для досліджень, можна розділити на кілька категорій: виробництво, національна торгівля, показники зовнішньої торгівлі та валютні діапазони.

Дані про промислове виробництво

Валовий внутрішній продукт. Показник обчислюється відповідно до методології Європейської системи інтегрованих рахунків і СНС ООН.

Індекс фізичної кількості промислового виробництва. Основні показники динаміки промислового виробництва. Індекс фізичної кількості промислового виробництва показує швидкість промислового розвитку кожної країни, а порівняння комплексного індексу та індексу галузі показує характеристики економічних змін. [11, с. 63].

Для визначення цього показника використовується метод, який базується на динаміці сукупності природних виробничих показників фіксованого товару, який потім агрегується в загальний промисловий індекс. Як правило, індекс фізичної кількості промислового виробництва обчислюється за формулою загального індексу. Довгостроковий індекс фізичної величини визначається ланцюговим методом, тобто він визначається множенням індексів кожного періоду.

Використовуйте виробничі потужності. Це комплексний показник, який визначається на основі вибіркового опитування і показує, як запас фінансових ресурсів країни бере участь у виробництві з максимально можливого рівня запасу капіталу.

Потужність відноситься до найвищого рівня потужності, який може бути досягнутий за умов певної фактичної моделі виробництва (з урахуванням нормального простою та при достатній кількості людських ресурсів для управління машиною та обладнанням). [12, с. 168].

Співвідношення фактичного випуску та максимального випуску є показником використання потужності. У період економічного спаду коефіцієнт

використання потужності зменшується, а навпаки, у період економічного зростання коефіцієнт використання потужності зростає. Можна вважати, що коли рівень використання потужності досягає 82%, рівень інфляції починає зростати. Цей показник обчислюється виробником лише в США.

Якщо цей рівень досягнуто, зростання інфляції зумовлений такими причинами: якщо показник досягає цієї оцінки або вище, попит на вироблену продукцію починає перевищувати здатність виробників збільшувати випуск.

У цьому випадку склалася ситуація, коли пропозиція перевищує попит, що призведе до зростання ціни на супутні товари, і це підвищення ціни може призвести до загального зростання інфляції. Отже, коефіцієнт використання потужності пов'язаний з фізичними кількісними показниками промислового виробництва та цими показниками. [11, с. 64-65].

Індекс цін виробника. Охарактеризовує динаміку цін на промисловий товар (без податків, транспортних витрат та прибутку від торгівлі). Він обчислюється шляхом декомпозиції товарів, вироблених в одній групі товарів, на основі вибіркового опитування, потім вибору репрезентативного товару в кожній групі товарів, відстеження змін ціни та обчислення середньозваженої зміни ціни всіх товарів у групі на основі цих даних. Індекс цін виробників визначається як індекс Ласпейреса [16, с. 82].

Замовлення на товари тривалого користування та інші предмети; інвентар. Визначте кількість замовлень, отриманих виробником, та рівень запасів галузі. Крім того, замовлення на товари тривалого користування характерні для рівня купівельної спроможності населення. [12, с. 169-170].

Майбутній обсяг виробництва залежить від результатів вибірки 7% промислових підприємств, що містяться в даних про кількість товарів тривалого користування.

Рівень безробіття. Розширення виробничих потужностей та виробництва зазвичай супроводжується участю нових працівників. І навпаки, скорочення виробництва, як правило, супроводжується зменшенням абсолютної кількості

працівників [12, с. 172].

Отже, дані про зайнятість та заробітну плату є непрямими показниками, які можуть характеризувати зміни у промисловому виробництві. У кожній країні своя методика розрахунку показників.

У розвинених країнах він базується на розробці певних методів, при яких кількість безробітних і, отже, рівень безробіття обчислюється як відношення кількості безробітних до кількості економічно активного населення. У свою чергу, економічно активним населенням є кількість зайнятих та безробітних:

$$РБ = КБ / ЕАН; ЕАН = З + Б,$$

де РБ - рівень безробіття;

КБ - перелік безробітних;

ЕАН - перелік економічно активного населення.

Кількість безробітних, кількість людей, що займаються економічною діяльністю, і кількість найманих працівників за цим методом визначаються лише на основі вибіркового опитування. Відповідно до конкретної ситуації, що стосується моделі зайнятості в кожній країні, метод може бути змінений відповідно до моделі зайнятості в країні [11, с. 65].

Однак говорячи про загальні принципи, то вони залишаються без змін: рівень безробіття, кількість безробітних та економічно активне населення визначаються на основі вибіркового опитувань. Ці відмінності можуть бути особливо актуальними для людей, які вважаються безробітними та людей працездатного віку на основі цих опитувань.

Показники внутрішнього обороту[16, с. 83].

Роздрібний товарооборот. Це обсяг товарів, що продаються населенню за всіма каналами збуту: в офіційно зареєстрованих компаніях, на фактичному ринку, змішаних ринках та ринках продуктів харчування. Роздрібний товарооборот є одним з найважливіших економічних показників, що дозволяє оцінити зміни платоспроможного попиту.

Зменшення роздрібної торгівлі та зменшення продажів універмагів свідчать про зменшення платоспроможного попиту населення. Навпаки, збільшення продажів свідчить про збільшення попиту в країні. У діловому циклі роздрібна торгівля та промислове виробництво розвиваються одночасно.

На фазі буму, коли промислове виробництво розширюється, а обсяг торгівлі збільшується, на фазі кризи зменшується як виробництво, так і торгівля. На Заході ці цифри випускаються в певний день місяця, наприклад у Великобританії, або навіть у певний час. [12, с. 173].

Показники зовнішньої торгівлі

Дефіцит торгівлі.

Дані, що характеризують поле валюти.

Важливий закон валютного обігу пов'язаний із збільшенням кількості товарів в обігу та зростанням цін, заробітної плати тощо, розширенням грошової маси на етапі відновлення та зростання. Під час криз та депресій зменшення реального відтворення призведе до зменшення попиту на гроші та призведе до зменшення кількості валюти в обігу та накопичення грошей у вигляді скарбів. Показники цієї групи включають показники, визначені нижче [11, с. 67-68].

Ставка дисконтування або ціна капіталу банку. Ставка дисконтування зросла на завершальній стадії висхідної тенденції і досягла найвищої точки, коли сталася криза. Його спад зазвичай починається в кінці депресивного періоду.

Випускати цінні папери. Випуск цінних паперів відноситься до випуску цінних паперів на ринку для мобілізації вільних валютних ресурсів для розширення та відновлення основного капіталу або збільшення оборотного капіталу.

Іноді він випускається з метою реконверсії, тобто для заміни певних цінних паперів іншими цінними паперами. Наприклад, цінні папери з високим відсотком замінюються іншими цінними паперами з низьким доходом.

Масштаби випуску збільшуються протягом періоду зростання, досягають

свого максимуму напередодні кризи та різко падають на етапах кризи та депресії, оскільки повне припинення або зменшення відновлення основного капіталу робить непотрібним звернення до ринку позичкових капіталів.

Випуск цінних паперів залежить від стану галузі виробництва, прибутковості галузей та інших підприємств тощо, а також від стану ринку позичкового капіталу, обсягу готівки, відсотків за позиками тощо. Особливе значення має випуск нових цінних паперів: акцій та облігацій.

На зміни курсів акцій також впливають коливання процентних ставок за позиками. Якщо процентна ставка за позикою падає, ціна акцій зростає, і навпаки, якщо процентна ставка за позикою зростає, ціна акцій падає. Випуск нової вартості або випуск капіталу зазвичай має важливе орієнтовне значення, але зміни курсів валют відбуваються після того, як були визначені зміни на економічній стадії, тому вони не завжди забезпечують матеріал для прогнозування умов. [11, с. 69].

У зв'язку з цим дані про ціни акцій та облігацій дуже чутливі до майбутніх змін. Для того, щоб мати можливість відстежувати їх рух, зазвичай складаються фондові індекси та індекси облігацій. Фондові індекси торгових та промислових компаній зазвичай відрізняються від перших. Коливання курсів акцій звичайно відбуваються в значно більших межах, ніж зміни інших кон'юнктурних показників.

До того, як це сталося, ціни на акції, особливо у торгових компаній, зростали (і, звичайно, ціни на облігації впали одночасно). Зростання цін на акції набагато перевищує збільшення виробництва. Під час кризи, коли широкомасштабна девальвація цінних паперів почала панікувати від «демпінгу», падіння цін на акції було набагато більшим, ніж, наприклад, падіння цін на товари та виробництва. [12, с. 174].

Валютний курс (збільшення або зменшення) впливає на платіжний баланс та зовнішню торгівлю країни, а також на конкурентоспроможність експортних товарів.

Дефіцит державного бюджету. Характеристика цього показника полягає в тому, що державні витрати перевищують державні доходи. Це визначається даними державного бюджету. Цей показник не особливо корисний з точки зору економічних умов. Це легко передбачити. Наприклад, у Сполучених Штатах Америки аналітики зазвичай прогнозують значення показника майже точно за 2-3 тижні до його оголошення [12, с. 175].

Цей показник схильний до серйозних сезонних коливань, пов'язаних із конкретною системою оподаткування в країні, що означає, що певні періоди року зменшували дефіцит бюджету через різке збільшення податкових надходжень.

Ринкова ситуація на мікро і макрорівнях досить наочно відображається показниками ділової активності. Поняття підприємницької діяльності включає: поєднання замовлень, тобто кількість покупок або продажів у підписаному договорі (угоді, замовленні, угоді тощо); характеристики укладення угоди: її кількість та масштаби, динаміка та частота; ринок цінних паперів, інвестиції, робоча сила і багато показників економічних макропоказників [11, с. 70].

Показники таких даних ділової активності використовуються для аналізу всієї ринкової економіки. Вони є частиною складної моделі прогнозування ринку, яка називається економічним барометром. Економічний барометр - це система економічних показників, яка використовується для аналізу та прогнозування ситуацій [16, с. 85-86].

Для того, щоб встановити економічний барометр із показників економічної діяльності в різних галузях економіки, обираються показники з циклічними коливаннями. Кожен показник був «очищений» довгостроковими тенденціями та сезонними коливаннями.

Надзвичайно важливо, щоб між періодичними змінами між показниками, що належать до різних груп подібної періодичної поведінки, існувало відставання. Основною метою створення економічного барометра є створення інструменту, який зможе чітко прогнозувати економічну погоду [11, с. 71-71].

РОЗДІЛ 2.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ТОВ «ПЕЙБОКС»

2.1. Система інформаційного забезпечення ТОВ «Пейбокс»

В процесі діяльності компанія встановила зв'язок з навколишнім середовищем. Для того, щоб зробити ці відносини успішними та дозволити компанії використовувати переваги цих відносин, вона повинна створити ефективну систему управління інформацією з управління фінансами. Вичерпна, достовірна, своєчасна та чітка інформація є ключем до прийняття найкращих фінансових рішень, спрямованих на зменшення витрат на фінансові ресурси та збільшення корпоративних прибутків та ринкової вартості [23, с. 112].

Якщо говорити про ТОВ «Пейбокс», то система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту (інформаційна система) - це постійний та цілеспрямований вибір відповідних інформаційних показників, які є важливими для аналізу, планування та підготовки ефективних управлінських рішень у всіх сферах фінансів.

Фінансова інформація на ТОВ «Пейбокс» - це сукупність даних (систематизованих певним чином), економічних ресурсів, зобов'язань та фінансових джерел; дозволяє судити про рівень прибутку та витрат щодо очікуваних доходів та пов'язаних з ними ризиків; якість обороту компанії та її активів; кількість та якість грошових потоків.

Інформаційна система фінансового управління ТОВ «Пейбокс» призначена не лише для надання необхідної інформації менеджерам та власникам бізнесу ТОВ «Пейбокс», а й для задоволення інтересів широкого кола зовнішніх користувачів. До основних користувачів економічної інформації відносяться як внутрішній так і зовнішній користувач

Зовнішні користувачі економічної інформації ТОВ «Пейбокс» є:

- кредитори компанії;
- майбутні інвестори;
- корпоративні підрядники для підприємницької діяльності;
- органи податкової служби;
- аудиторські підприємства;
- економічні радники та професіонали, які приєднуються зі сторони;
- фондові біржі (в разі котирування на ній цінних паперів, емітованих підприємством);
- інші зовнішні користувачі.

Зовнішній користувач може користуватися лиш тією частиною інформаційних даних, яка охарактеризовує показники фінансових дій підприємства та її економічного стану. Більшу частину даної інформації зосереджують в офіційних фінансових звітах, які надає підприємство [29, с. 61].

До внутрішніх користувачів фінансової інформації належать: радники (директори) ТОВ «Пейбокс»; фінансові менеджери на всіх рівнях; власники (акціонери) підприємств;

Окрім вищезазначеного змісту, внутрішні користувачі також використовують велику кількість оперативної інформації про фінансову діяльність ТОВ «Пейбокс», що є комерційною таємницею.

ТОВ «Пейбокс» управляє трьома типами потоків фінансової інформації: регулювання, план та факти. Однак зовнішні користувачі можуть отримати доступ лише до фактичних даних про фінансовий стан ТОВ «Пейбокс».

У ринковій економіці попит на фінансову інформацію дуже високий. Для задоволення різноманітних інформаційних потреб усіх зацікавлених сторін ТОВ «Пейбокс» має створити впорядкований потік фінансової інформації та систематично подавати її відповідно до потреб відповідних груп споживачів.

З іншого боку, фінансова інформація - це продукт вищого керівництва ТОВ «Пейбокс», який формується на основі ідеї надійного фінансового управління. Вище керівництво ТОВ «Пейбокс» по суті користується цим пріоритетом, і, безсумнівно, воно буде ігнорувати інтереси інших користувачів щодо отримання

фінансової інформації. Така ситуація є основною причиною асиметрії фінансової інформації.

Витік фінансової інформації залежить від дворівневого характеру бухгалтерського обліку: виробництво відображає рух товарних потоків; фінанси, що відображає рух потоків капіталу. Інтеграція цих інформаційних потоків у формі фінансових звітів є ключем до задоволення найважливіших вимог різних користувачів до фінансової інформації. [32, с. 43].

Інформацію, яка відповідає потребам фінансового менеджменту, можна класифікувати за видами відповідно до її джерела та призначення. Основні компоненти класифікації, що підтримуються інформацією про фінансове управління, включають:

1. Звітні та операційні дані, включаючи баланси, бухгалтерські таблиці, статистику та фінансові операційні дані.

Окрім відповідних форм даних в офіційних бухгалтерських та статистичних звітах, ця інформаційна підтримка також включає носій документів операційної інформації у формі ТОВ «Пейбокс» та сукупний збір усіх видів звітної інформації.

2. Нормативно-інструктивна інформація на усіх рівнях (державний, регіональний, галузевий).

Така інформація включає юридичні та нормативні документи, що стосуються фінансової діяльності, та збір відповідних інформаційних матеріалів [29, с. 62-63].

3. Планова прогнозована інформація.

Цей вид інформації охоплює:

- Статистичні дані про фінансову діяльність, фінансові ринки, банківські операції (штати, регіони, департаменти, департаменти); публікації з відповідних питань у періодичних виданнях;

- прогнозовані дані, бюджети усіх рівнів та їх проекти;

- динамічний курс обміну, біржова та банківська інформація.

Цей тип інформаційної підтримки фінансового управління може також включати дані про інвестиційну інформацію, особливо результати порівняльної

оцінки вибору інвестиційного проекту для всіх видів інвестицій (прямі інвестиції або інвестиційний портфель) [29, с. 63].

Постачальником цієї інформації може бути довідкова або прогнозована модель, що використовується трастами та інвестиційними компаніями (включаючи банки) при управлінні портфелями цінних паперів, яка може бути розрахована за допомогою роботи компанії «Пейбокс» при плануванні та оцінці ефективності інвестицій.

Типи планів та прогнозів, що підтримуються інформацією про фінансовий менеджмент, можуть також включати інформацію, яка використовується для підготовки бізнес-планів ТОВ " Пейбокс ", включаючи всі типи техніко-економічних розрахунків, довідкову та аналітичну інформацію, що стосується цих питань.

Носіями такої інформації можуть слугувати відповідні форми бізнес- плану, поточний та перспективний фінансові плани ТОВ «Пейбокс».

4. Довідково-аналітична інформація.

Ця інформаційна підтримка фінансового управління може включати накопичену або різну разову інформацію, яка формується відповідними службами підприємства. Інформація, зокрема, включає різні аналітичні коментарі, підготовлені компанією, включаючи пояснювальні записки до балансу та кожну форму фінансової звітності, що стосується фінансово- господарської діяльності компанії, а також сукупний аналітичний збірник, таблиці, таблиці, макети та бізнес-посилання з різних аспектів фінансів підприємства [32, с. 44-45].

Основа інформаційного забезпечення - це основа інформації. Для формування бази даних інформації про фінансовий менеджмент встановлюються такі основні вимоги: важливість, повнота, надійність, своєчасність, ясність, актуальність, порівнянність та ефективність.

Набір показників, що містяться в базі даних фінансового управління, складається із внутрішніх та зовнішніх джерел інформації. У контексті кожної категорії цих джерел весь набір показників, що містяться в інформаційній системі фінансового управління, необхідно класифікувати спочатку. [32, с. 46].

Таблиця 2 - Використання фінансової інформації різними групами користувачів.

Користувачі	Інтереси	Джерела інформації
Менеджери підприємства	Оцінювання ефективності виробничої та фінансової діяльності; прийняття управлінських та фінансових рішень.	Внутрішні звіти; фінансова звітність підприємств
Органи оподаткування	Оподаткування	Фінансова звітність; податкова звітність; дані внутрішніх перевірок
Акціонери	Оцінювання адекватності доходу рівню ризиковості вкладених інвестицій, перспектив виплати дивідендів	Фінансова звітність
Кредитори	Визначення наявності ресурсів для погашення кредитів та виплати відсотків	Фінансова звітність; спеціальні довідки
Покупці	Встановлення наявності ресурсів для оплати поставок	Фінансова звітність

Службовці	Оцінка стабільності та рентабельності діяльності підприємства з метою визначення перспективи своєї зайнятості, отримання фінансових та інших пільг та виплат від підприємства	Фінансова звітність
Статистичні органи	Статистичні узагальнення	Статистична звітність; фінансова звітність.

Усі користувачі фінансової інформації, незалежно від групи, до якої вони належать, зацікавлені в її повноті, правдивості, неупередженості та своєчасності.

2.2. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із зовнішніх джерел

Зовнішня інформація підприємства має ключове значення, вона є складною за структурою і великою за обсягами. Ця інформація є предметною областю, яка характеризує зовнішнє середовище, зосереджуючись на джерелах та методах, з яких ви можете отримати всю необхідну інформацію про події та умови на зовнішньому ринку. Тому спеціальні служби маркетингу займаються цією проблемою на підприємстві [32, с. 51].

Зазначимо, оскільки маркетинг в основному полягає у визначенні нового цільового ринку, шляхом подальшого розвитку відповідних товарів та послуг та повного комплексу заходів щодо надання послуг для них, можна визначити потреби та факти потенційних споживачів, формуючи тим самим інформацію для підтримки цих та інших питань це вимагає окремого розгляду.

Окрім того, маркетингова діяльність розпочинається ще до виробництва

продукту, оскільки спочатку потрібно проаналізувати ринок, а потім який товар слід виробляти і на який ринок слід орієнтуватись. Але маркетингова діяльність не закінчиться після продажу товару, оскільки післяпродажне обслуговування споживачів дозволяє отримати більше інформації, щоб ви могли постійно модифікувати та вдосконалювати товар. Все це дозволяє більш ефективно задовольняти потреби споживачів [54, с. 315].

Збір та обробка зовнішньої інформації завершується збудованою інформаційною системою маркетингу (з використанням систематичних методів для організації організацій, які отримують, обробляють та аналізують інформацію в процесі прийняття управлінських рішень). Досягти складності та взаємозв'язку всіх компонентів предметної області за допомогою сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційного обладнання [32, с. 52].

Основними принципами формування й використання інформації в зазначеній системі є:

1. актуальність, що означає, що стан довкілля відображається в будь-який час, тому необхідно оновлювати відповідну базу даних щодня або годину;
2. вірогідність даних, що дає можливість знати про об'єктивний стан і розвиток зовнішнього середовища, ринку;
3. повнота відображення, необхідна для об'єктивного обліку всіх факторів, що впливають або формують зовнішнє середовище;
4. релевантність даних, що дозволяє одержати необхідну інформацію в певній відповідності зі сформованими вимогами та запобігти роботі з непотрібними даними;
5. цілеспрямованість даних, що дозволяє орієнтуватися на конкретні цілі та завдання у сфері зовнішнього ринку;
6. послідовність та однорідність інформації, що дозволяє розробляти таку систему показників, яка не буде суперечити висновкам та невідповідностям вихідних даних та отриманих даних [54, с. 316].

Система показників інформаційного забезпечення фінансового управління, сформована із зовнішніх джерел, поділяється на чотири категорії:

1. Показники, що характеризують загальний економічний розвиток країни, які в свою чергу поділяються на:

а) Показники макроекономічного розвитку (темпи зростання валового внутрішнього продукту та національного доходу; кількість валюти протягом досліджуваного періоду; грошові доходи; депозити домогосподарств банків; індекси інфляцій; облікові ставки національного банку);

б) Показники розвитку сектору (кількість виробленої (проданої) продукції, їх динаміка, сукупні корпоративні активи, власний капітал, валовий прибуток підприємств, ставка податку на прибуток підприємств, ставка податку на додану вартість тощо).

2. Показники, що характеризують кон'юнктуру фінансового ринку, а саме [54, с. 317]:

а) показники, що характеризують ринкову кон'юнктуру фондових інструментів (типи основних фондових інструментів; котирування попиту та пропозиції основних типів фондових інструментів; обсяг торгів та ціни угод основних типів фондових інструментів; всебічний динамічний індекс цін на фондовому ринку);

б) показники, що характеризують ринкові умови кредитних інструментів (процентні ставки за позиками комерційних банків, розділені за умовами фінансового кредитування; ставки оренди поділяються за типом орендованих активів; процентні ставки за депозитами комерційних банків, розділені за депозитами до запитання та строковими депозитами);

в) Показники, що характеризують ринкові умови валютних інструментів (офіційний курс деяких валют, що експлуатують компанію в процесі зовнішньоекономічної діяльності; курс аналогічних валют, встановлений комерційними банками) [32, с. 54].

3. Показники, що представляють діяльність контрагентів та конкурентів, включаючи такі категорії:

а) банк;

б) страхова компанія;

- в) постачальник продукції;
- г) покупець продукції;
- д) конкурент.

4. Нормативно-регулюючі показники формуються, як правило, в розрізі таких блоків:

- а) нормативно-регулюючі показники за різними напрямкам фінансової діяльності підприємства;
- б) нормативно-регулюючі показники з питань функціонування окремих сегментів фінансового ринку.

2.3. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, що формуються із внутрішніх джерел

Систему показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, які створюються із внутрішнього джерела, поділяють на три групи:

1. Показники, що характеризують загальний фінансовий стан підприємства та результати фінансової діяльності:

- а) результати, які обов'язково відображаються на балансі компанії;
- б) результати, що відображені в фінансових звітах підприємства;
- в) результати, що відображаються у звітах про капітал підприємства і у звітах про рух фінансових потоків.

2. Показник, що характеризує фінансові показники діяльності різних підрозділів підприємства. Формування цієї групи індексних систем базується на даних управлінського обліку і повинно бути організовано в межах підприємства [28, с. 137].

Дані показники групуються за такими ознаками:

- а) за сферою діяльності підприємства (операційна, інвестиційна, фінансова);
- б) за центром відповідальності;
- в) за географічними даними;
- г) за видами поточної продукції.

3. Нормативно-правові та планові показники, пов'язані з корпоративним фінансовим розвитком. Ці показники безпосередньо складаються з наступних двох частин на підприємстві:

а) Система внутрішнього стандарту домінує у фінансовому розвитку підприємства. Система включає стандарти щодо певних видів активів підприємств, стандарти відношення певних видів активів до структури капіталу, нормативи питомих витрат фінансових ресурсів та витрат тощо.

б) Індексна система плану фінансового розвитку корпорацій. Показники цього блоку включають повний набір показників для різних поточних та операційних фінансових планів.

Використовуючи всі існуючі показники із зовнішніх та внутрішніх джерел, компанія може створити чітку мету системи управління інформаційною інформацією, яка фокусується на стратегічних фінансових рішеннях компанії та поточному ефективному фінансовому управлінні. [28, с. 138].

Таблиця 3

Показники, які формують із внутрішніх джерел

Показники	Джерела формування
I. Показники, які характеризують фінансовий стан та результати фінансової діяльності підприємства загалом: - показники Балансу підприємства;	Дані фінансового обліку підприємства

<ul style="list-style-type: none"> - показники Звіту про фінансові результати підприємства; - показники Звіту про рух грошових коштів; - показники Звіту про власний капітал підприємства; - дані Примітки до річної фінансової звітності підприємства. 	
<p>II. Показники, які характеризують фінансові результати діяльності окремих структурних - підрозділів підприємства:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показники, які формуються за сферами фінансової діяльності підприємства; - показники, які визначають за регіонами діяльності (якщо наявна регіональна диверсифікація фінансової діяльності); - показники, які формуються за центрами відповідальності (центри затрат, доходу, прибутку та інвестицій). 	<p>Дані управлінського обліку</p>
<p>III. Нормативно-планові показники, пов'язані з фінансовим розвитком підприємства:</p> <ul style="list-style-type: none"> - система внутрішніх нормативів, які регулюють фінансовий розвиток підприємства; - система планових показників фінансового розвитку підприємства. 	<p>Дані фінансового обліку підприємства, дані управлінського обліку</p>

Внутрішні користувачі не тільки використовують інформацію, яка може характеризувати фінансову діяльність підприємства та результати його

фінансового стану, доступні всім користувачам, а й використовують велику кількість інформації про фінансову діяльність (це комерційна таємниця).

РОЗДІЛ 3.

ТЕХНОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

3.1. Автоматичний режим інформування

Управління підприємством ТОВ «Пейбокс» за своєю суттю та змістом складається із сукупності взаємопов'язаних функцій. Робочі можливості сучасних технічних засобів, що використовуються в системі автоматичного збору та обробки інформації дозволяють виконувати багато процесів автоматично в цих функціях. Стан науково-практичного розвитку та технічний рівень згаданих комплексних засобів визначають можливість автоматичного впровадження таких процедур управління. [47, с. 52]:

1. У процесі прогнозування та планування - у процесі прогнозування, довгострокового та поточного плану економічного та соціального розвитку підприємства, багаторазовий розрахунок, а також план експлуатації та планування виробництва та підготовка технології виробництва, з метою подальшого визначення найкращого взаємопов'язаного індексу планування, встановленого з точки зору часу (години, зміни, тижні тощо) та об'єктів (робоче місце, ділянка тощо);

2. При організаційному моделюванні організаційної структури управління та моделюванні виробничих процесів з різними стандартами та параметрами вибрати найкращі стандарти та параметри;

3. За координації та нагляду - подавати замовлення на робоче місце (поки що на низовому рівні управління виробництвом) на основі планів, процесів або інструкцій щодо певних видів робіт або операцій [34, с. 246];

4. Бухгалтерський облік - збирати (з точки зору ритму виробництва як одиниці) та систематично обробляти всю відповідну наявність та потік ресурсів, а також фактичну (разом із посиланням, плануванням, наглядом тощо) інформацію про стан, процес та явище, що відбуваються на виробничому підприємстві Господарська діяльність та інші види діяльності;

5. У звіті - за допомогою спеціального масиву передач для автоматичного формування зведеного показника для встановлених стандартних показників (на основі вихідних даних) у стандартному форматі бухгалтерського обліку, статистики та інших звітів-каталог. І одночасно створювати машинні носії з консолідованими показниками звітів, які передаватимуться зовнішнім установам (організаціям) найвищого рівня за допомогою каналів зв'язку. [34, с. 247].

Як ми всі знаємо, при роботі системи автоматичного збору та обробки економічної інформації головною основою наукового прогнозування та планування є розумні норми та стандарти, застосовні до всіх процесів та явищ, що відбуваються в об'єкті управління. Процедури його розробки, аналізу та повного використання також повністю автоматизовані [47, с. 53].

Операційні можливості (наприклад, ПК, що використовуються як робочі станції для фахівців на різних рівнях) дозволяють швидко (за темпами виробництва) і в складних бригадах та інших виробничих підрозділах систематично (мінімально) збирати робочі місця та майданчики з мінімальним складом. Можлива основна якісна інформація, потім вся ця інформація попередньо обробляється для забезпечення абсолютно без-паперових інформаційних технологій в ритмі виробництва (з найбільшим складом), щоб об'єктивно надати необхідну інформацію про джерело (результат), з одного боку, широкі потреби користувачів-менеджерів та експертів цього (нижчого) рівня управління - з іншого боку, передача інформації на вищий (середній та вищий) рівні управління в стислій чи іншій формі.

На цьому рівні зібрана інформація (після додаткової обробки, а часом і в такому, первинному вигляді) використовується не лише для аналізу й прийняття управлінських рішень. Він також може бути використаний для бухгалтерського обліку, контролю, всебічного економічного аналізу та загального управління результатами виробничо -господарської та іншої діяльності структурних підрозділів, а також для підготовки встановлених зведених бухгалтерських та статистичних звітів.

Надавати вичерпну управлінську інформацію керівникам ТОВ «Пабок» на

всіх рівнях, інформувати їх про процеси та явища, що відбуваються на об'єктах управління, а відповідно до наданих прав, обов'язків та ступеня відповідальності, це формальна функція Інформація) Усі умови створення виконання [39, с. 118].

Йдеться про делегування повноважень від керівників вищого рівня керівникам нижчого рівня, тобто передачі завдань, прав та відповідальності персоналу, який бере на себе всебічне та неухильне виконання обов'язків. У той же час влада, безумовно, обмежує право на використання певних ресурсів певною мірою і дозволяє лише зосередитись на виконанні певних завдань (тобто право делегувати) [47, с. 55-56].

Забезпечення інформацією менеджерів і фахівців різних рівнів може здійснюватися в різних режимах:

Автоматично - за критерієм втручання, автоматизовано - за заздалегідь розробленим графіком, а також у режимі консультацій - діалоговому (за запитом користувача).

За цих умов можна комплексно розглянути (інформаційний) процес, що відбувається на ринку (зовнішнє середовище), тобто систему управління та організації виробничої діяльності, об'єктом якої є маркетинг, і всебічно розглянути процес, що відбувається у зовнішньому середовищі.

Крім того, це створює умови для застосування нових методів, таких як методи управління відхиленнями, та використання об'єктно -цільових методів із повним циклом управління в організаційній структурі визначення об'єктів. [34, с. 248-249].

Отже, за допомогою сучасних комп'ютерів та інформаційних технологій можна краще та ефективніше виконувати функції управління усім виробництвом та його структурними підрозділами. Крім того, за допомогою автоматичних систем збору та обробки можна вдосконалити форми та методи управління об'єктами.

Наприклад, цільова функціональна структура менеджерів ТОВ «Пейбокс» дозволить компетентне, систематичне, своєчасне та ефективне виконання

управлінських процесів, що необхідно в ринковій економіці. Цільовими об'єктами управління є ресурси (предметні галузі): матеріали, праця, фінанси, а також основні фонди та готова продукція [47, с. 58].

Весь процес управління ресурсами розглядається як єдине ціле, в якому існують взаємозалежні інформаційні потоки, що проходять через усі функції управління (планування, облік, контроль тощо). Можуть бути й інші сфери, де управління потрібно вдосконалювати.

В умовах системної обробки інформації можна застосувати метод управління за відхиленнями. Відомий американський інженер -дослідник і організатор виробництва Ф. В. Тейлор (1866-1915 рр.) розповів про цей метод у своїй книзі «Управління фабрикою». Коли керівник великого підприємства сидить за столом, люди можуть побачити дуже звичайного керівника. Незважаючи на сумні фотографії, буквально безладно. І звіт він повинен підписати. «Принцип відступу» (відхилення) передбачає саме протилежну картину:

- директор має одержувати лише стислі, підсумкові й завжди порівнювальні звіти, що охоплюють, проте, всі аспекти управління справою [39, с. 120];

- при цьому повинні бути підкреслені всі відхилення від попередніх середніх норм як у позитивний, так і в негативний бік;

- таким чином, він за кілька хвилин одержить виразне уявлення про прогрес або регрес, який відбувався, й у нього залишиться досить часу для здійснення широких адміністративних заходів [34, с. 250].

На сучасному рівні термін «принцип відхилень» (exception principle) стосується концепції, згідно з якою функціонування системи управління повинно заохочуватися лише відповідно до значення відхилення заздалегідь визначених стандартів та правил відхилення. Контроль тут стосується процесу забезпечення досягнення цілей. Процес включає встановлення стандартів, вимірювання фактично досягнутих результатів та внесення коригувань, коли результати суттєво відрізняються від встановлених стандартів (нормативних актів, планів та

інших показників).

У нашому випадку термін «принцип відхилень» або «управління за відхиленнями» полягає ось у чому. Коли виробничий процес та господарські операції виконуються відповідно до встановлених завдань (виробничих планів, завдань, стандартів чи інструкцій тощо), зазвичай управління не впливає на ці процеси та операції, тому в цьому випадку інформація про цю інформацію буде надіслана Керівнику відділу не буде потрібна.

Відсутність інформації в менеджера свідчатиме про те, що справи йдуть за задалегідь розробленим планом або сценарієм. Якщо цей вид інформації все-таки передається йому, це спричинить перевантаження інформації, тобто хвиля інформації поглине сприйняття, що значно зменшить здатність менеджера мислити і діяти, роблячи тим самим менеджер не в змозі підтримувати обмін інформацією і не в змозі ефективно справлятися з необхідною кількістю . [47, с. 59].

Для цього або менеджер, або експерт повинен суворо відібрати необхідну інформацію. У цьому випадку вам потрібна відповідна інформація для прийняття рішення (відповідна інформація, що використовується для прийняття рішення), тобто дані, відібрані для конкретного менеджера, цілі, мети, періоду часу тощо.

Інформація надходитиме на екран ПК даного користувача лише тоді, коли існує відхилення (що належить до повноважень даного менеджера) між фактичним показником та набором або іншим чином встановлене у вищезазначеному процесі чи операції. Розмір відхилення тут дуже важливий, а це означає, що це задане значення, і фактичний результат (фактичний показник) може відрізнитися від результату нормативного плану на це значення.

Однак у цьому випадку ніяких коригувальних заходів не потрібно. Зверніть увагу, що коли фактичне відхилення перевищує встановлене відхилення шкали, буде отримана лише інформація про відхилення зазначених параметрів, а лише інформація про керовані об'єкти з відхиленнями. [47, с. 60].

Інформація про відхилення матиме деякі специфічні функції: пропорцію відхилення, причину та винуватця тощо. За допомогою елементів порівняльного

аналізу ця інформація може бути використана для прийняття, а потім прийняття управлінських рішень.

Отже, концептуальна модель управління об'єктами за умови системи, яка автоматично збирає та обробляє інформацію, базується на наступних основних принципах. [39, с. 121-122]:

- наявність комплексів ПЕОМ, що використовуються як АРМ і об'єднані однією мережею, яка виходить на глобальні мережі;
- наявність централізованої ПЕОМ (сервер) з умовно -постійною інформацією і розподіленими базами даних;
- збирання (за допомогою ПЕОМ) у ритмі виробництва первинної (фактичної) інформації в мінімально необхідному складі, яка характеризує всі операції і процеси, що відбуваються на об'єкті управління;
- систематично обробляти вихідну інформацію та додавати умовні константи, щоб опублікувати вихідну інформацію з найбільшим необхідним складом та забезпечити всі потреби управління об'єктами, включаючи облік, звітність, аналіз, розробку та прийняття рішень;
- розробка та прийняття рішень базуються на об'єктивній та достовірній інформації та повністю характеризують виробничу, господарську та іншу діяльність керованого об'єкта у будь-який момент часу [39, с. 123].

3.2. Автоматизований режим інформування

Ця технічна модель базується на наступних передумовах. У спеціальній нормативній інформації використання REGLAMI замість стандарту втручання є позначкою протягом якого періоду. Позначка вказує графік інформування менеджера або експерта про інформаційний об'єкт у визначений час. [58, с. 194].

У згаданому графіку, який узгоджується з кожним менеджером ТОВ «Пейбокс» по кожному об'єкту інформації, зазначаються інтервали часу чи конкретні години, в які відповідна інформація передаватиметься на екран ПЕОМ конкретного користувача. Про такий графік необхідно, як правило, нагадувати (через ПЕОМ) менеджерам і фахівцям для того, щоб вони у зазначені години

були на своїх робочих місцях, тобто біля екранів ПЕОМ.

Насправді, у випадку ручного збору та обробки інформації, час планування зустрічі або так званих «п'яти хвилин» встановлюється таким же чином. Коли буде прийнята програма, в якій менеджери та експерти автоматично отримують інформацію відповідно до розкладу, це буде в стовпці «в який час» таблиці нормативної інформації щодо цих менеджерів та в області інформаційного об'єкта, де вона застосовується Вказано наголошено. [59, с. 311].

Відповідно до зазначених строків і відбувається автоматизоване інформування менеджерів ТОВ «Пейбокс» або фахівців по тому чи іншому об'єкту про що нагадує ПЕОМ даного користувача.

Суть автоматизованого інформування на підприємстві ТОВ «Пейбокс» полягає в тому, що оператор щодня формує меню-підказку, в якій зазначається код ПЕОМ (кому), дата і час (коли), об'єкт інформації (про що), а інколи й ідентифікатори масивів, у яких містяться необхідні для інформування дані. В зазначений час установленим порядком формується вихідна форма з результатною інформацією, яка і надсилається користувачеві на екран його ПЕОМ або на інший носій - це зазначено в графі вид носія - спеціального масиву REGLAMI [58, с. 195].

Соціально-економічні об'єкти управління, будь то товариство з обмеженою відповідальністю, або виробниче об'єднання, акціонерне товариство, компанія, біржа, банк, структура бізнесу, установа тощо, є організацією та економічною системою. У цих об'єктах управління (ТОВ «Пейбокс») взаємозв'язок між системами управління та контролю визначається через інформаційну систему, в якій набори інформації, що представляють нагляд, планування, посилення та фактичні явища та процеси, також близькі Місця взаємопов'язані і взаємозалежні.

Промислове підприємство буде взято як приклад для розгляду взаємозв'язку між наборами інформації (внутрішня мінливість), де конструкторська та технічна інформація характеризує структуру та технологію виготовленої продукції, нормативні акти та інформація про ціни є основою для планування виробництва цієї продукції, а довідкова інформація добре доповнює

щойно зазначену.

Облік або основна (фактична) інформація характеризує процеси та явища, що відбулися або відбуваються в таких аспектах, як виробництво чи економіка діяльність. Отже, визначається фактична інформація, ступінь виконання виробничого плану за всіма параметрами виготовлення виробу, і чи відповідають вони конструктивно-технічним вимогам. [59, с. 312].

Зауважимо, що елементи інформаційної системи - інформаційні сукупності на підприємстві ТОВ «Пейбокс» - не лише взаємопов'язані й доповнюють один одного, а й багаторазово повторюються.

При використанні ПЕОМ ця функція функції використовується дуже ефективно (повторити). Наприклад, якщо нормативний план та технологія проектування (тобто постійні умови) інформація містить таку інформацію: яка (дана) кількість, місце розташування, розміщення, зміст, спосіб, умови тощо повинні експлуатуватися, тоді фактична (бухгалтерська) інформація відповідає на питання, хто це зробив, і за якої (фактичної) кількості, як, де, на чому, за яких обставин та за яких умов тощо її заповнив.

Як бачимо, перша частина інформації - умовно-постійна - доповнюється другою частиною - фактичною [64].

У цьому випадку дві частини мають багато спільного. Так, ці дві частини відповідають на інформацію про те, що, як, де, що, що і за яких умов, і лише інформацію про те, хто задав питання та скільки інформації додано нещодавно (Це змінна інформація). Якщо фактична кількість показників відповідає запланованим або стандартизованим, це не буде новим показником.

Якщо збір та обробка набору інформації виконується вручну, ці постійні показники загального стану будуть використовуватися експертами різних рівнів (дизайнерами та техніками, планувальниками та бухгалтерами, економістами та оцінювачами) під час управління та інших операцій.) Перепишіть кілька разів. [59, с. 313].

Якщо ці умовні константи записані один раз на машинному носії, це інша

справа. Таким чином, експерти можуть не тільки збирати основну інформацію, бухгалтерський облік тощо, але також, повідомляючи менеджерів, використовувати ці показники повторно у своїй роботі. Так, коли доповнити їх фактичними показниками, що виникають у виробничо - господарській діяльності, то всю цю інформаційну сукупність можна обробляти автоматично на ПЕОМ.

Для виконання цих процесів може бути використана група комп'ютерів та інформаційних технологій. Комп'ютер та інформаційні технології можуть розумно виконувати чотири основні операції: збір та передачу інформації на ПК, яка обробляється за допомогою заздалегідь розроблених алгоритмів та програм, видавання обробленої інформації користувачам, зберігання й пошук інформації.

Залежно від можливостей експлуатації та ступеня застосування призначеного обладнання при виконанні цих операцій розрізняють механізовані часткові та складні операції, а частково та повністю автоматизовані операції. На практиці та в літературі повну або складну автоматизацію інформаційних операцій називають машиною або автоматизованою системою обробки інформації.

У сучасних умовах потрібно не тільки збирати та обробляти інформацію, а й надавати її менеджерам та експертам різних рівнів. Система отримала подальший розвиток і може використовуватися як система автоматичного збору та обробки інформації. [58, с. 196-197].

Щоб організувати автоматичну систему збору та обробки для управління інформацією ТОВ «Пейбокс», потрібно створити процес, в якому може існувати основна інформація (що характеризує виробничу, господарську та іншу діяльність) один раз у мінімальному складі в ритмі виробництва вимірювалася б і фіксувалася (а іноді й первинно оброблялася) й у такому самому ритмі (при потребі) передавалася каналами зв'язку до ПЕОМ користувачів і комплексно (системно, тобто всебічно за відповідними алгоритмами) оброблялася (разом з умовно-постійною) на ПЕОМ так, щоб одержана в максимумі результатна інформація була закінчена обробкою і повністю відповідала б усім вимогам управління об'єктом, у тому числі інформуванню менеджерів і фахівців різних

рівнів ТОВ «Пейбокс», а також процесам конструкторської і технологічної підготовки виробництва, нормування й планування, обліку й контролю, складання установленої зведеної звітності й проведення комплексного економічного аналізу за різні періоди часу та по різних структурних ланках і об'єкту управління в цілому. В цьому й полягає її сутність [59, с. 314].

Ця система збору та обробки інформації може бути створена в різних масштабах різних організацій та підрозділів управління (магазини або виробничі підрозділи, підприємства чи виробничі об'єднання, галузі, регіони тощо). Зі збільшенням масштабу управління складність та складність організації системної обробки інформації значно зростає.

Тепер розглянемо зазначену сутність цієї системи в деталях.

При створенні системи автоматизованого збирання та обробки інформації насамперед необхідно організувати комплекси АРМ (Автоматизоване робоче місце) об'єднані, наприклад, локальною мережею, за допомогою яких збиралася б первинна інформація в місцях її масового виникнення в ритмі виробництва (тобто в час, близький до реального) при без паперовій інформаційній технології [64].

При цьому мають бути визначені єдині кроки для інформаційних сукупностей у плануванні та обліку виробничо-господарської й іншої діяльності ТОВ «Пейбокс». Це означає, що нормативно -планові показники мають бути розраховані з урахуванням почасового (тобто на годину робочого часу, зміну тощо) і пооб'єктного (тобто на робоче місце, бригаду, цех тощо) факторів, як це притаманно фактичним (обліковим) показникам.

Проведені дослідження підтверджують, що комплекси АРМ на ТОВ «Пейбокс», за ресурсо-забезпечувальною ознакою (матеріальні, трудові, фінансові ресурси, а також основні засоби, готова продукція і загальновиробнича діяльність), організувати доцільніше, ніж за іншими ознаками [58, с. 198].

Такий підхід до організації системи комплексів АРМ на ТОВ «Пейбокс» дає змогу:

1. Забезпечити взаємозв'язок та контроль процесу збору та обробки

інформації на різних рівнях (між структурними підрозділами) для кожної предметної області-ресурсної підсистеми;

2. Швидко та всебічно надавати рішення для всіх типів виробничих функціональних проблем управління (кількісні та регулятивні, планування, облік та контроль, зведена звітність, економічний аналіз та прийняття управлінських рішень) для кожної підсистеми та кожного рівня (вертикальний);

3. Своєчасно інформувати менеджерів та експертів різних рівнів ТОВ «Пейбокс» для надання надійної, повної та об'єктивної інформації про стан ресурсів (особливо пріоритетних в управлінні виробництвом) та процеси та операції, що відбуваються на підприємстві та його структурних підрозділах. Необхідна інформація [64];

4. Вирішити проблему своєчасного та автоматичного формування надійних результатів (показників) загальної виробничої, господарської та іншої діяльності підприємства, та отримати зведені фінансові показники для формування встановлених звітів за різні періоди часу.

У практичному плані система комплексів АРМ на підприємстві ТОВ «Пейбокс» може мати таку структуру, яка утворить технічну основу оперативного автоматизованого управління виробництвом на високому якісному рівні. Це:

1. Комплекс АРМ з управління виробництвом, випуском і відвантаженням готової продукції включає такі основні АРМ:

- ланка низового рівня - АРМ майстра виробничої дільниці (це АРМ і для збирання та обробки даних про виробіток робітників-відрядників), АРМ завідувача складу і (або) комірника;

- ланка середнього рівня - АРМ бухгалтера, АРМ нормувальника, АРМ технолога, АРМ менеджера;

- ланка найвищого рівня - АРМ старшого бухгалтера зі зведених показників, АРМ плановика, АРМ комерційного керівника, АРМ керівника.

2. Комплекс АРМ з управління основними засобами включає такі основні

АРМ [64]:

- ланка низового рівня - АРМ майстра з устаткування;
- ланка середнього рівня - АРМ бухгалтера, АРМ технолога, АРМ менеджера, керівника;
- ланка найвищого рівня - АРМ плановика, АРМ головного технолога, АРМ керівника.

3. Комплекс АРМ з управління матеріальними ресурсами включає такі основні АРМ:

- ланка низового рівня - АРМ завідувача складу і (або) комірника;
- ланка середнього рівня - АРМ бухгалтера, АРМ економіста, АРМ нормувальника, АРМ менеджера, керівника;
- ланка найвищого рівня - АРМ старшого бухгалтера зі зведених показників, АРМ плановика, АРМ керівника [64].

4. Комплекс АРМ з управління трудовими ресурсами включає такі основні АРМ:

- ланка низового рівня - АРМ майстра дільниці (це АРМ і для збирання та обробки даних про виробіток), АРМ табельника;
- ланка середнього рівня - АРМ бухгалтера, АРМ нормувальника, АРМ кадровика, АРМ менеджера персоналу;
- ланка найвищого рівня - АРМ старшого бухгалтера зі зведених показників, АРМ економіста, АРМ плановика, АРМ менеджера, керівника [64].

5. Комплекс АРМ з управління фінансовими ресурсами включає такі основні АРМ:

- ланка низового рівня - АРМ касира та банківських розрахунків;
- ланка середнього рівня - АРМ бухгалтера, АРМ економіста, АРМ плановика, АРМ менеджера, керівника;
- ланка найвищого рівня - АРМ старшого бухгалтера зі зведених показників, АРМ старшого плановика, АРМ старшого економіста, АРМ

керівника [64].

Слід зазначити, що імена вищезазначених робочих станцій користувачів в основному мають функціональне (засноване на ресурсах) позиціонування, а не позиціонування робочого місця, оскільки об'єкти управління з однаковою позицією користувача (особливо в ринковій економіці) мають різні назви. [64].

Крім зазначених комплексів АРМ, є й такі ПЕОМ, що використовуються по підприємству в цілому:

- як централізовані (сервер), для розміщення розподіленої бази (баз) даних, бібліотеки описаних форм первинних (вхідних) і вихідних документів, текстів-заготовок, регламентуючої та іншої інформації;
- для формування зведених показників по підприємству в цілому;
- як централізовані (сервер), для зв'язку з зовнішніми об'єктами управління, що пов'язані з даним підприємством і розташовані в зовнішньому середовищі;
- для головного керівництва підприємства;
- для архіву, служби маркетингу, інших потреб.

Коли створюють систему комплексів АРМ різних рівнів, то слід мати на увазі, що кількість ПЕОМ на тій чи тій ланці (робочому місці) цілковито залежить від обсягів інформації, що збирається на цьому АРМ, строків її обробки та періодичності видачі її користувачам. Тому допускається, щоб одна ПЕОМ використовувалася кількома користувачами [58, с. 199].

Режим праці зазначених АРМ не однаковий. Якщо АРМ ланки низового рівня звичайно працюють у ритмі виробництва, тобто тоді, коли виконуються виробничо-господарські чи інші масові операції та інформація про них фіксується в ПЕОМ, то АРМ ланок старших рівнів або ті, що виконують поодинокі операції, працюють у більш «вільному» або «поблажливому» режимі.

Інформаційне забезпечення системи комплексів АРМ передбачає організацію такої інформаційної бази, яка б регламентувала інформаційні зв'язки, забезпечувала необхідними даними всі АРМ тощо [64].

Централізована ПЕОМ (сервер) містить у собі розподілену базу даних і забезпечує підтримку й роздрібнення її на під-бази, що розміщуються на окремих АРМ; простоту доступу до будь-якої під-бази з урахуванням санкціонованого доступу; високу продуктивність маніпулювання даними і т. ін. Структура ж інформаційної бази має бути такою, яка б забезпечувала мінімальну надмірність даних, зручність організації архіву тощо.

Зазначені комплекси АРМ забезпечують безперервність і всеосяжність інформаційного циклу (служба маркетингу - конструкторська розробка - технологічна підготовка - планування - виробництво - облік - відвантаження виробів - розрахунки з покупцями - складання зведеної звітності - аналіз - управління виробництвом), які повністю відображаються в інформаційній системі та в її базі (базах) даних [58, с. 200].

Структурно система комплексів АРМ об'єднується переважно локальною мережею, в якій мікро-ЕОМ, ПЕОМ, термінали та інша інформаційна техніка взаємозв'язані за допомогою каналів як поміж собою, так і з однією чи кількома середніми чи великими (центральними) ЕОМ.

У системі комплексів АРМ підприємства ТОВ «Пейбокс», в яку ПЕОМ об'єднані локальною мережею, принципово по-іншому організуються інформаційні потоки між користувачами або процесами.

Наприклад, фактична інформація про рух матеріальних цінностей на складі формується на АРМ завідувача складу (ланка низового рівня). Потім вона автоматично, відповідно до регламентуючої інформації менеджерів і фахівців різних рівнів ТОВ «Пейбокс», передається на ПЕОМ - АРМ відповідних користувачів. Так, дані про надходження матеріальних цінностей на склад, сформовані на АРМ завідувача складу, передаються в ритмі виробництва [59, с. 315]:

- на АРМ бухгалтера матеріальних цінностей (ланка середнього рівня) для контролю за точністю і правильністю оприбуткування цих матеріалів на складі, а також для формування даних про заготівлю матеріальних цінностей (у тому числі виявлення різниці в цінах постачальників і підприємства), розрахунків з

постачальниками тощо;

- на АРМ економіста відділу матеріально -технічного забезпечення (ланка середнього рівня) для контролю за виконанням договірних поставок постачальниками та інших операцій (контроль забезпечення запасів на складі тощо);

- на АРМ керівника відділу матеріально -технічного забезпечення (ланка середнього рівня), а в ряді випадків і на АРМ заступника першого керівника (ланка вищого рівня), який відповідає за забезпечення цим ресурсом виробництва в цілому, а також для вироблення і прийняття рішень, особливо за дефіцитною номенклатурою матеріальних цінностей;

- на АРМ старшого бухгалтера (ланка вищого рівня) для зведення даних про матеріальні цінності в різних аспектах по підприємству в цілому [64].

Тому використання технічних засобів для автоматизації цих операцій може значно зменшити складність збору та обробки фактичної (первинної) інформації, значно зменшити кількість помилок та звільнити багато часу для керівників та фахівців для виконання інших творчих завдань.

Крім того, інструменти управління починаються з місця, де інформація з'являється вперше, тобто з підготовки дизайну товару, створюючи більш реалістичні умови для більш всебічного одноразового збору та багаторазової обробки інформації в різних місцях. [59, с. 316].

Інформація про дизайн (склад продукту), записана на машинному носії на різних етапах процесу управління та виробництва, автоматично доповнює технологію, а потім автоматично доповнює правила, плани та остаточну фактичну інформацію.

Все це свідчить про те, що перехід від механізації або автоматизації певних полів бухгалтерського обліку та планування до системи автоматичного збору та обробки ТОВ «Пейбокс» загальної інформації є не лише об'єктивною необхідністю, а й реальністю.

Завдяки вдосконаленню прийомів та методів збору та обробки інформації існує реальна можливість зібрати велику кількість основної інформації

відповідно до виробничого ритму. Іншими словами, коли воно буде наближене до реальності, воно перейде від вирішення окремих завдань з бухгалтерського обліку та планування та нагляду до системного виконання управлінських завдань підприємства ТОВ «Скринька». Впровадження безпаперових інформаційних технологій може полегшити цю ситуацію.

Крім того, функція системи допомагає розробити вдосконалену форму та метод управління ТОВ «Пейбокс» компанії ТОВ, та використовувати його ефективніше у виробничих цілях, а також поліпшити культуру управління, зменшити рішення про розробку та управління та підвищити якість.

У міжнародній практиці терміни «система автоматизованого збирання і обробки інформації за новою інформаційною технологією» і «система об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту» разом з механізмом об'єктивного інформування менеджерів (керівників) і фахівців різних рівнів у ряді випадків відповідає терміну «система обробки даних» (data - processing system) або терміну «управлінська інформаційна система» (management information system), яка вважається формальною системою, що забезпечує керівників інформацією, необхідною для прийняття управлінських рішень [64].

Тож, використовуючи комплекси АРМ і їх мережі при застосуванні безпаперової інформаційної технології, можна організувати не тільки систему автоматизованого збирання та обробки інформації, а й систему об'єктивного інформаційного забезпечення менеджменту як на об'єкті управління в цілому, так і на його структурних ланках [58, с. 201-202].

Проте ПЕОМ, об'єднані комунікаціями, можуть бути ефективно використані для збирання та обробки необхідної інформації не лише на даному об'єкті управління, а й за його межами.

3.3. Режим консультацій

Режим консультацій пов'язаний з діалоговим режимом і залежить від ряду

факторів, у тому числі і від дій користувача.

За необхідності інформація може бути надана керівництву ТОВ «Пейбокс» у погодженому режимі - у розмовному режимі на екрані ПК (тобто на запит користувача), у змішаному режимі (тобто, коли вищезазначені режими використовуються послідовно). Коли менеджери повинні прийняти рішення, в якому відсутня інформація, отримана за планом (або іншими способами), їм потрібно отримати відповідну інформацію таким чином.

Це не лише інформація, що характеризує стан того чи того ресурсу чи процеси, які відбуваються на об'єкті управління (база даних загального призначення BADON), а й інформація - міркування експертів з даного питання (база даних не-документованої інформації BADANI), а також пошук подібної ситуації і варіанта прийнятого раніше подібного рішення, які містяться в спеціальній базі конкретних ситуацій BADASI [65].

Іншими словами, в деяких випадках менеджер повинен негайно вирішити проблему - прийняти відповідні управлінські рішення, але він не знає, що робити. Потрібна «підказка». У цьому випадку менеджер ТОВ «Пейбокс» звертається до центрального ПК (режим розмови) для отримання додаткової інформації, а потім, при необхідності, до консультанта на своєму ПК. Коли рішення ще не прийнято, він відправиться на центральну базу, яка має безліч різних конкретних ситуацій і має готову версію рішення BADASI [67, с. 13].

Задані за допомогою спеціального меню відповідні ключові слова виведуть на екран ПЕОМ необхідну «підказку».

Зберіть ці конкретні умови управління та збережіть їх у пам'яті ПЕОМ для обміну досвідом управління, спеціальними документами тощо. Ознайомлення менеджера з подібною ситуацією (показано на цьому об'єкті) та прийняття рішення щодо неї буде «підказкою», яка допоможе вирішити «її» проблеми.

Технологія обробки інформації для вироблення і прийняття управлінських рішень у різних варіантах відбувається за такою послідовністю.

Перший блок спочатку викликає на екран з бібліотеки описаних форм

документів BIBFORV необхідну (її номер є в масиві REGLAMI в графі номер форми) вихідну форму [67, с. 14].

Другий блок вибирає з бази даних необхідний інформаційний масив, пов'язаний з інформаційним об'єктом, а також відповідні планові (специфікаційні та ін.) Показники та фактичні показники, а потім балансує їх для кожної позиції елемента інформаційного об'єкта та визначає природне відхилення, а потім порівнює з точки зору.

Третій блок обирає з одержаних раніше (другий блок) результатів лише ті записи (рядки), в яких є відхилення. Ці відхилення (у відносних величинах), з урахуванням коду об'єкта інформації, зрівнюються з відповідними величинами - критеріями втручання, які є в масиві-диспетчері регламентуючої інформації REGLAMI. У процесі виконання цієї процедури визначається код ПЕОМ (а за необхідності, ще й структурний підрозділ, посада та ім'я керівника), номер відповідної форми вихідного документа та інші дані.

Четвертий блок формує на екрані ПЕОМ вихідну форму, одержану з масиву бібліотеки описаних форм вихідних документів BIBFORV, і заповнює її даними про відхилення, водночас і (при наявності довідкового масиву OBUPR) розшифровуючи назви об'єктів управління [65].

Коли одержане в такий спосіб вихідне повідомлення на екрані ПЕОМ задовольняє менеджера (п'ятий блок), то він його аналізує, а потім приймає відповідне управлінське рішення з даної проблеми й передає його на виконання.

У разі, коли менеджер ТОВ «Пейбокс» не зміг прийняти відповідного рішення (не повні чи застарілі дані, з цієї проблеми треба знати думки консультантів або експертів тощо), він робить запит на одержання додаткових повідомлень через звернення до консультантів або експертів.

Нові вихідні повідомлення формуються на екрані ПЕОМ менеджера. На їх основі виконуються (восьмий і дев'ятий блоки) такі самі операції, що й п'ятим, і шостим блоками.

Коли ж і в цьому разі менеджер не в змозі прийняти необхідне рішення, він

звертається за «підказкою» (десятий блок) до специфічної бази даних з набором різних конкретних ситуацій BADASI, використовуючи відповідні меню і ключове слово [67, с. 15-16].

Одинадцятий блок обирає в даній базі відповідну чи подібну ситуацію, а потім інформацію про неї з відповідним рішенням виводить на екран ПЕОМ.

Коли «спрацювала підказка», тобто вихідні повідомлення задовольнили керівника (дванадцятий блок), то він приймає управлінське рішення з проблеми, яка виникла, і передає його на виконання. Коли ж і в цьому разі керівник не зміг прийняти рішення, то він знову звертається до консультантів або експертів.

Режим консультацій дозволяє здійснювати діалог користувача з ПЕОМ (сервер), яка формує інформацію про зовнішнє середовище, або використовувати змішаний метод інформування. Суть його в тому, що менеджер використовує всі три режими - автоматичний (за ознакою критерії втручання), автоматизований (за ознакою в який строк) та ще режим консультацій [65].

Зауважимо, що інформування менеджерів і фахівців того чи іншого рівня ТОВ «Пейбокс» має свої специфічні особливості (в інформаційному плані), оскільки процес прийняття рішень на кожному рівні ієрархії управління пов'язаний з різними факторами:

- необхідністю аналізу інформації, яка має бути узагальненою і згрупованою за різними ступенями деталізації, по різних об'єктах інформації, за різні періоди часу тощо;

- збиранням інформації з різною оперативністю і повнотою, з різних структурних ланок чи по об'єкту управління в цілому тощо, а також обробкою і поданням її за різними вихідними формами, алгоритмами розв'язування, режимами й т. ін. [67, с. 17].

Для менеджера найвищого рівня ТОВ «Пейбокс» характерна інформація в узагальненому вигляді, як правило, в масштабі всього об'єкта управління в цілому і без надмірної деталізації, за той чи інший плановий період, а в ряді випадків і така, що прогнозує хід виробничо-господарської діяльності. Тим часом для менеджерів середнього (й особливо низового) рівня необхідна інша (за

структурою, узагальненням, періодами часу, формами подання тощо) інформація, яка формуватиметься за іншими методами.

Тож технологія об'єктивного інформаційного забезпечення менеджерів ТОВ «Пейбокс», яка розглянута вище, дає змогу своєчасно й повною мірою забезпечити менеджерів і фахівців різних рівнів об'єктивно необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень. При цьому процес забезпечення користувачів такою інформацією, коли спрацьовує механізм інформування, відбувається в ритмі виробництва [65].

ВИСНОВКИ

Отже, можна зробити такі висновки, що в умовах ринкової економіки не тільки зростає роль інформації як економічного ресурсу, а й підвищуються вимоги до ефективності управління ним. Дослідження показали, що Україна значно відстає від розвинутих держав у сфері використання сучасних інформаційних технологій.

Проблемними залишаються питання, пов'язані з визначенням достовірності, повноти і надійності інформації, яка характеризує результати виробничо-господарської діяльності організації.

З позицій вимог до інформаційного забезпечення підприємницький об'єкт запропоновано розглядати як відносно замкнену інформаційну структуру, яка має власний інформаційний ресурс, мету, завдання в сфері управління виробничо-господарською діяльністю і тісно взаємодіє із зовнішніми інформаційними системами. Раціонально побудована система інформаційного забезпечення підприємства повинна враховувати інтереси споживачів інформації.

Диференціація інформаційних потоків за вимогами її основних користувачів дає можливість сформувати раціональну систему інформаційного забезпечення підприємницьких структур.

Основними напрямками вдосконалення системи інформаційного забезпечення підприємницьких структур є: підвищення прозорості звітності; посилення вимог до забезпечення достовірності економічної інформації. Для забезпечення цього слід використовувати, практичні знання спеціалістів та новітні інформаційні технології.

Дотримуючись цих правил сучасний менеджер зможе створити нову систему обліку на сучасній ідеологічній основі та підвищити обґрунтованість

управлінських рішень і знизити підприємницький і фінансовий ризики.

На основі існуючих підходів до інформаційного забезпечення процесу управління підприємствами удосконалено методичний підхід до визначення ефективності існуючих на підприємстві бізнес-процесів без необхідності реформування організаційної структури підприємства. В його основу покладено раціональне поєднання нових інформаційних технологій та постійного реінжинірингу бізнес-процесів, орієнтоване не тільки на подолання кризових тенденцій, але і на розвиток підприємства в умовах переходу до інформаційного суспільства.

У фінансовому аналізі та управлінні розроблено деякі моделі, які містять ключові характеристики кожної з цих трьох груп моделей. Наприклад, ми можемо використовувати прогностні звіти як модель очікуваного стану компанії. Західні компанії використовують цю модель як частину поточних фінансових планів або для оцінки можливого банкрутства.

У кожному випадку побудова звіту про прогноз здійснюється в рамках моделювання, тобто звіт будується в різних сценаріях і описується певними значеннями ключових параметрів.

Використовуючи всі існуючі показники із зовнішніх та внутрішніх джерел, можна створити цілеспрямовану систему інформаційного забезпечення управління фінансовим управлінням підприємства, орієнтуючись на прийняття стратегічних фінансових рішень та ефективно ведення поточного фінансового управління підприємством.

Для менеджерів найвищого рівня товариства з обмеженою відповідальністю "Пейбокс" характеризується загальною формою інформації, як правило, протягом певного періоду планування, загальним масштабом всього об'єкта управління, в деяких випадках без надто детальної інформації Графік виробництва можна передбачити за таких умов. ділова діяльність. Водночас менеджерам середнього (особливо нижчого) рівня потрібна інша (через

структуру, резюме, період часу, форма презентації тощо) інформація, яка формуватиметься іншими методами.

Отже, обговорена в третій частині технологія об'єктивної інформаційної підтримки менеджерів ТОВ «Пейбокс» може надати об'єктивну та необхідну інформацію менеджерам та експертам різних рівнів для своєчасного та повного прийняття управлінських рішень. У цьому випадку, коли спрацьовує інформаційний механізм, відбувається процес надання користувачам такої інформації за темпами виробництва.

РЕЗІЮМЕ

Фінансове управління підприємством може бути ефективним лише тоді, коли суб'єкт управління чітко розуміє активи та зобов'язання підприємства, доходи та витрати, прибуток та податки, кошти та ресурси. Фінансова інформація, що відображає корпоративну діяльність, - це інформація про рух грошових коштів, яка узагальнена в деяких системах показників.

Система показників використовує внутрішні та зовнішні дані у процесі фінансового аналізу, планування та прийняття рішень різних видів діяльності. Фінансова звітність містить лише інформацію, придатну для грошового виміру. Атрибути вимірюваності та пропорційності забезпечуються загальною вартістю одиниця грошей, що дозволяє узагальнювати та поєднувати отриману інформацію, відтворювати та аналізувати події, що відображають фінансові показники.

Магістерська робота на тему «Інформаційне забезпечення фінансового контролю» викладена на 88 сторінках, робота складається з 3 розділів та дев'яти підрозділів, а також налічує 75 бібліографічних посилань.

Предмет роботи — предметом даної дипломної роботи є інформаційні технології забезпечення інформацією фінансового менеджменту.

Мета роботи — метою даної дипломної роботи є дослідження й характеристика забезпечення інформаційного менеджменту в організації, його складові, структура, види, зміст та сутність.

За результатами роботи, зроблено висновки попередньо проаналізувавши матеріали роботи та досліджено питання інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.

Ключові слова: Менеджмент, ТОВ «Пейбокс», інформаційне забезпечення, фінансова інформація, управлінський персонал, діяльність, підприємство.

RESUME

Financial management of an enterprise can be effective only when the entity clearly understands the assets and liabilities of the enterprise, income and expenses, income and taxes, funds and resources. Financial information that reflects corporate activity is information about cash flows that is aggregated in some systems of indicators.

The system of indicators uses internal and external data in the process of financial analysis, planning and decision-making of various activities. The financial statements contain only information that is suitable for monetary measurement. Attributes of measurability and proportionality are provided by the total unit value of money, which allows you to summarize and combine the information obtained, reproduce and analyze events that reflect financial performance.

The master's work on "Information support of financial control" is set out on 88 pages, the work consists of 3 sections and nine sections, as well as 75 bibliographic references.

Subject of work - the subject of this thesis is information technology to provide information to financial management.

Purpose - the purpose of this thesis is the study and characteristics of information management in the organization, its components, structure, types, content and essence.

Based on the results of the work, conclusions were made after analyzing the materials of the work and the issues of information support of financial management were investigated.

Keywords: Management, LLC "Paybox", information support, financial information, management staff, activity, enterprise.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Брігхем Євхен. Основи фінансового менеджменту .Підручник. Перекладено з англ. мови. КП «ВАЗАКО» ,Видавництво «Молодь», - Київ - 2005. - 1000 с.
2. Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп'ютерна техніка в менеджменті:

Навч. посіб. / Вовчак І.С. - Тернопіль: Карт-бланш, 2010. - 354 с.

3. Годин В.В Информационное обеспечение управленческой деятельности / В. В. Годин, И.К. Корнеев - М.: ИНФРА-М., 2008. - С. 81-89.

4. Годин В.В., Корнеев И.К. Управление информационными ресурсами / В.В. Годин, И.К. Корнеев - М.: ИНФРА-М., 2009. - 402 с.

5. Гринберг А.С., Король И.А. Информационный менеджмент / А.С. Гринберг, И.А. Король - М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2003. - 415 с.

6. Давидова І. Ринкова трансформація інформаційної діяльності в

7. Україні/ Давидова І. - Вісник книжкової палати. - 2005. - № 8. - С. 21-24.

8. Матвієнко О. Менеджмент інформаційних систем і його місцев галузі сучасного управління :Вісник Книжкової палати. / Матвієнко О. - 2010.-№ 4. - С. 27-29.

9. Заруба В.Я., Орлов П.А., Косенко А.П. Инвестиционная оценка конкурентных преимуществ и рыночной конъюнктуры промышленных предприятий / В.Я. Заруба, П.А. Орлов, А.П. Косенко // БИЗНЕС! ИНФОРМ. — 2012. - № 7. - С. 24-27.

10. Кучеренко В.Р. Основи економічної кон'юнктури [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов; Одес. держ. екон. унт. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 224 с.

11. Ляшенко Г.П., Лазебник Л. Л. Кон'юнктурні дослідження на світових ринках: Навч. посіб. / Г.П. Ляшенко, Л.Л. Лазебник. - Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. - 342 с.

12. Ліпич Л.Г., Коцкій О.В. Економічна кон'юнктура: механізм формування та методологічні підходи до оцінювання: Монографія / Л.Г. Ліпич, О.В. Коцкій. - Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. унт ім. Лесі Українки, 2009. - 220 с.

13. Левшин Ф.М. Мировой рынок: конъюнктура, цены и маркетинг: Монография / Ф.М. Левшин. - М.: Международные отношения, 2003. - 516 с.

14. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики: Монография / Н. Д. Кондратьев. - М.: Экономист, 2010. - 575 с.

15. Хансен Э. Экономические циклы и национальный доход / Хансен Э.

//Класики кейсианства. - М., . - Т. II. - 466 с.

16. Никитин С.П. Конъюнктура мировых товарных рынков: преемственность и специфика / С.П. Никитин. - М.: Международные отношения, 1982. - 215 с.
17. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономика: принципы, проблемы и политика / К.Р. Макконел, С.Л. Брю. - Київ: ХагорДемос, 2010. - 534 с.
18. Локшина С.М. Краткий словарь иностранных слов / С. М. Локшина. - М.: Русский язык, 1978. - 352 с.
19. Кощій О.В. Теоретичні засади багато-циклічності формування економічної кон'юнктури / О.В. Кощій // Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. ЛНТУ. - Випуск 6 (23). - Ч. 1. - Луцьк, 2009.
20. Вітлінський В. Фінансовий ризик і методи його вимірювання // Фінанси України. - 2005. - № 5. - С. 13-23
21. Зятковський І. Фінанси підприємств : Навч. посібник для студ. економічн. спец. вузів/ Ігор Зятковський, -2-е вид., перероб. та доп.. -К.: Кондор, 2006. - 362 с.
22. Карлін М. Фінанси зарубіжних країн : Навчальний посібник/ Ми-кола Карлін,; М-о освіти і науки України, Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки . - К.: Кондор, 2004. - 382 с.
23. Кудряшов В. Фінанси : Навчальний посібник/ Василь Кудряшов,; М-во освіти і науки України, Український фінансово-економічний ін-т. -Херсон: ОЛДІ-плюс, 2006. - 356 с.
24. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник/ Олег Мозговий, Тетяна Оболенська, Тетяна Мусієць, Юрій Руденко та ін.. -К.: КНЕУ, 2005. - 502 с.
25. Опарін В. Фінанси : (Загальна теорія): Навч. посібник/ Валерій Опарін,; М-во освіти України; Київ. нац. економічний ун-т. -2-е вид., доп. і пе-рероб.. -К.: КНЕУ, 2008. - 238 с.
26. Партин Г. Фінанси підприємств : Навчальний посібник/ Галина Партин, Анатолій Загородній,; М-во освіти і науки України, Нац. банк України, ЛБІ. - Львів: ЛБІ НБУ, 2003. - 265 с.

27. Петровська І. Фінанси : (З елементами статистики фінансів): Навч. посібник/ Ірина Петровська, Дмитро Клиновий,. -2-е вид., перероб. і доп.. -К.: ЦУЛ, 2002. - 299 с.
28. Романенко О. Фінанси : Підручник/ Олена Романенко,; М-во освіти і науки України, Укр. фінансово-економічний ін-т. -2-ге вид., стереотип.. -К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 310 с.
29. Слав'юк Р. Фінанси підприємств : Навчальний посібник / Ростислав Слав'юк,; М-во освіти і науки України. -3-є вид., переробл. і доп.. -К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 459 с.
30. Філімоненков О.Фінанси підприємств : Навч. посібник / Олександр Філімоненков,. -2-ге, вид., перероб. та доп.. -К.: Кондор, 2005. - 397 с.
31. Фінанси : Навчальний посібник/ Володимир Загорський, Ольга Вовчак, Ігор Благун, та ін.. -К.: Знання , 2006. - 247 с.
32. Фінанси підприємств : Підручник/ Авт. кол.: А.М. Поддєрьогін (керівн.), Л.Д. Буряк, Г.Г. Нам та ін.; М-во освіти і науки України; КНЕУ. -3-є вид., перероб. та доп.. -К.: КНЕУ, 2003. - 458 с.
33. Фещенко Л. Фінанси : Навчальний посібник/ Лариса Фещенко, Павел Проноза, Любов Меренкова,; М-во освіти і науки України, Харківський держ. екон. ун-т. -Харків: ВД "ІНЖЕК", 2003. - 209 с.
34. Жежнич П.І. Технології інформаційного менеджменту:навч. посіб./ Нац. ун - т «Львів. політехніка». - Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2010. — 260 с.: (іл.).
35. Введение в информационный бизнес/ Под ред. В.П. Тихомирова и А.В. Хорошилова. - М.: Финансы и статистика, 2010. - 240 с.
36. Зверинцев А.Б. Коммуникационный менеджмент. - СПб.: Союз,1997. - 288 с.
37. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин и др.; Под ред. С.Д. Ильенковой. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2006. - 327 с.
38. Информационные системы в экономике/ Под ред. В.В.Дика. - М.: Финансы и статистика, 2007. — 230 с.
39. Калянов Г.Н. Консалтинг при автоматизации предприятий. Подходы, методы,

средства. - М.: Изд-во «Синтег», 2012. — 320 с.

40. Карминский А.М., Нестеров П.В. Информатизация бизнеса. - М.: Финансы и статистика, 2008. - 416 с.

41. Копылов В.А. Информационное право. - М.: Юрист, 2009. - 472 с.

42. Костров А.В. Основы информационного менеджмента. - М.: Финансы и статистика, 2006. - 335 с.

43. Марка Д.А. МакГоуэн К. Методология структурного анализа и проектирования. - М.: МетаТехнология, 2009. - 240 с.

44. Мельников В.В. Защита информации в компьютерных сетях. - М.: Финансы и статистика; Электроинформ, 2010. - 368 с.

45. Ойхман Е.Г., Попов Э.В. Реинжиниринг бизнеса: реинжиниринг бизнеса и информационные технологии. - М.: Финансы и статистика, 2009. - 336 с.

46. Матвієнко О.В. Концепція менеджменту інформаційних систем в контексті загальних проблем інформатизації суспільства//Вісник Книжкової палати.-2002.-№10.-С. 17-20.

47. Матвієнко О.В. Менеджмент інформаційних систем як інтегрована організаційна стратегія інформаційної діяльності в системі управління// Матеріали VIII Міжнародної науковопрактичної конференції «Теорія і практика управління організацією з погляду тисячоліть» (Київ, 24-26 травня 2005 р.).-К.: Політехніка, 2005.- С.160.

48. Матвієнко О.В. Основи інформаційного менеджменту: Навч.посібник.- К.:Центр навчальної літератури, 2006.-128 с. 54.

49. Матвієнко О.В. Підготовка спеціалістів з інформаційної діяльності в галузі віртуальних комунікацій // Бібліотечна наука, освіта, професія у демократичній Україні: Зб.наук.праць.-К., 2007.-Вип.2.-С.46-54.

50. Матвієнко О.В. Психологічні аспекти взаємодії в метасистемі «люди-об'єкти-середовище» при здійсненні інформаційної діяльності//Управління сучасним містом.-2008.-№4-6(2).-С.60-66.

51. Матвієнко О.В. Психолого-професійні особливості діяльності менеджера інформаційних систем//Теоретичні питання освіти та виховання. - 2009.-№15.-

C.55-58.

52. Матвієнко О.В. Соціально-психологічні аспекти інформаційної взаємодії в системі управління//Вісник КНУКіМ.-2010.- №3.-С.36-41.
53. Матвієнко О.В. Формування вимог до системи знань менеджерів інформаційних систем//Проблеми освіти.- 2008.- № 23.- С.8-15.
54. Матвієнко О.В. Функції інформаційних аналітиків у процесі підготовки прийняття управлінських рішень//Наукові праці Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Вип.5.- К.:НБУВ, 2008.-С.315-320.
55. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Основи менеджменту інформаційних систем.- К.:Центр навчальної літератури, 2005.-176 с.
56. Матвієнко О.В.Нові напрями підготовки спеціалістів в умовах інформатизації управління//Вісник Книжкової палати.-2004.- №7.-С.19-22.
57. Махон Б.Европейский союз и информация: современное состояние и перспективы//Международный форум по информации.-2004.-Т.29.-№2.-С.3-5.
58. Мельник Л.Г. Экономика информации и информационные системы предприятия: Учебное пособие/ Л.Г. Мельник, С.Н. Ильяшенко, В.А. Касьяненко. - Суми: Университетская книга, 2004. - 400 с.
59. Меняев М.Ф. Информационные технологии управления: Учебное пособие. - М.: Омега-Л, 2013. - 464 с.
60. Минкина В.А. От информационного обеспечения к информационному управлению//НТИ.Сер.1.-2009.-№4.-С.19-23.
61. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні.- Київ: Інком Інтер, 2010.- 688 с.
62. Райков А.Н. Информационно-аналитические технологии для федеральных органов исполнительной власти//НТИ.Сер.1.- 2009.-№5.-С.15-19.
63. Матвієнко О. Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»: у пошуках «інформаційного фахівця» / О. Матвієнко, М. Цивін // Вісник Книжкової палати. - 2016. - № 10. - С. 32-35.
64. Давидова І. Патери інформаційних потреб управлінців у системі інформаційного менеджменту. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2015_2_12.

65. Давидова І. Знання та організаційна пам'ять у системі інформаційного менеджменту / І. Давидова // Вісник Книжкової палати. - 2015. - № 9. - С. 3537. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2015_9_10.
66. Лук'яненко Д. І. Розвиток інформаційного менеджменту як наукової категорії / Д. І. Лук'яненко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 183-187. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2013_1_39.
67. Матвієнко О. В. Інформаційний менеджмент: аналіз предметного поля // Вісник Книжкової палати. - 2014. - № 8. - С. 13-17.
68. Матвієнко О. В. Інформаційний менеджмент : навч. посібн. / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін. - Київ : Видавничий Дім «Слово». - 2007. - 200 с.
69. Гриценко В. Н., Панышин Б. Н. Информационная технология: состояние и вопросы развития. - К.: Наук. думка, 2012. - 272 с.
70. Давидова І. Ринкова трансформація інформаційної діяльності в Україні // Вісник книжкової палати. - 2011. - № 8. - С. 21-24.
71. Дзвінчук Д. І. Психологічні основи ефективного управління: Навч. посіб. - К: ЗАТ «Нічлава», 2010. - 280 с.
72. Дахно И. И. Патентование и лицензирование: Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2014. - 216 с.
73. Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке. - СПб.; К.: Вильямс, 2009.
74. Друкер П. Ф. Практика менеджмента. - СПб.; К.: Вильямс, 2008.
75. Жаворонкова Г. В. Інформаційне підприємництво: інновації, консалтинг, маркетинг. - К.: Нац. авіа. ун-т, 2007. - 366 с.